

Projekt financování investičního záměru obce Halenkov

Bc. Lukáš Vachala

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lukáš VACHALA**

Osobní číslo: **M10469**

Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Projekt financování investičního záměru obce
Halenkov**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše zpracujte teoretické poznatky, které souvisí s hospodařením obce a využitím finančních zdrojů plynoucích z dotačních titulů.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření obce Halenkov v letech 2007 – 2010.
- Analyzujte možnosti financování investičních aktivit obce z dotačních programů.
- Zpracujte a zhodnoťte návrh projektu financování investičního záměru obce Halenkov s využitím dotačních programů.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. Veřejné finance. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-497-0.
NAHODIL, František. Veřejné finance v České republice. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-162-5.
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-342-4.
PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
PŘICHYSTAL, Aleš. Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt. Nymburk: Vega-L, 2008. ISBN 978-80-86757-94-0.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 26. března 2012
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2012

Ve Zlíně dne 26. března 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použité informační zdroje jsem citoval;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 30.4.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé diplomové práce je navrhnout způsob financování konkrétního investičního záměru obce Halenkov. Teoretická část obsahuje základní pojmy týkající se obce, jejího hospodaření a možností financování obcí z dotačních programů. Praktická část je zaměřena na socioekonomickou charakteristiku obce Halenkov a analýzu hospodaření této obce. V neposlední řadě je uveden investiční záměr – revitalizace návsi, na který je potřeba nalézt možné zdroje financování a z nich vybrat ten nejvhodnější. Poslední část diplomové práce uvádí mé závěry a možná doporučení.

Klíčová slova: obec, rozpočet obce, hospodaření obce, investiční záměr, dotace, fondy EU, operační program, nadace.

ABSTRACT

This graduation thesis seeks to propose a financing scheme for the investment intention of the Halenkov municipality. The theoretical part presents the fundamental characteristics of municipal structures and their financial management. This section also lists the funding programs and subsidies available for municipalities. The practical part describes the socio-economic structure of the Halenkov municipality and analyzes the financial management of the municipality. This part also describes the investment intention – the revitalization of the village square, for which are identified and evaluated possible sources of financing. In the conclusion, my observations and recommendations are expressed.

Keywords: municipality, municipal budget, the financial management of the municipality, investment plan, subsidies, EU funds, operation program, foundation.

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí mé diplomové práce Ing. Elišce Pastuszkové, Ph.D. za odbornou pomoc, rady a připomínky, které mi poskytla během zpracování této práce.

Dále bych rád poděkoval starostovi obce Halenkov Ing. Jiřímu Lušovskému a paní účetní Dagmar Zbrankové, kteří mi umožnili přístup ke všem informacím potřebným pro tuto diplomovou práci.

Na závěr děkuji všem, zejména své rodině, kteří mi poskytli podporu nezbytnou k vypracování této práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBEC – ZÁKLADNÍ STUPEŇ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	12
1.1 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
1.2 PŮSOBNOST OBCE.....	13
1.2.1 Samostatná působnost	14
1.2.2 Přenesená působnost	14
2 HOSPODAŘENÍ OBCE	17
2.1 ROZPOČET OBCE.....	17
2.1.1 Rozpočtový výhled.....	19
2.1.2 Rozpočtový proces	19
2.1.3 Rozpočtová skladba	20
2.2 MAJETEK OBCE.....	23
3 FINANČNÍ ANALÝZA	25
3.1 VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY.....	25
3.1.1 Ukazatel běžné likvidity.....	25
3.1.2 Dluhová služba.....	26
3.1.3 Ukazatel autarkie.....	26
3.1.4 Provozní přebytek	26
4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ Z DOTAČNÍCH TITULŮ	27
4.1 DOTACE.....	27
4.2 FONDY EU	28
4.2.1 Programy fondů EU v České republice.....	29
4.3 DALŠÍ MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ ZE ZAHRANIČNÍCH FONDŮ	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
5 OBEC HALENKOV	33
5.1 OBYVATELSTVO	34
5.2 NEZAMĚSTNANOST.....	36
5.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	37
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE HALENKOV	38
6.1 ANALÝZA AKTIV A PASIV	38
6.1.1 Aktiva.....	38
6.1.2 Pasiva	43
6.2 ANALÝZA VYROVNANOSTI, PLNĚNÍ PŘÍJMŮ A ČERPÁNÍ VÝDAJŮ ROZPOČTU	47
6.2.1 Analýza příjmů	49
6.2.2 Analýza výdajů.....	56

6.3	DALŠÍ UKAZATELE.....	60
6.3.1	Ukazatel autarkie.....	60
6.3.2	Ukazatel běžné likvidity.....	61
6.3.3	Ukazatel dluhové služby.....	61
6.3.4	Provozní přebytek.....	62
7	PROJEKT REVITALIZACE NÁVSI OBCE HALENKOV	63
7.1	POPIS PROJEKTU	63
7.2	SÍŤOVÁ ANALÝZA PROJEKTU	64
7.2.1	Časová analýza síťového grafu - metoda CPM.....	64
7.2.2	Tvorba časové analýzy síťového grafu pomocí programu WinQSB.....	69
7.3	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	72
7.3.1	Financování komplexní revitalizace návsi	73
7.3.2	Financování jednotlivých etap projektu	74
7.3.3	Vyhodnocení možností obce financování investičního záměru	80
	ZÁVĚR	83
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	90
	SEZNAM GRAFŮ	92
	SEZNAM OBRÁZKŮ	93
	SEZNAM TABULEK.....	94
	SEZNAM PŘÍLOH.....	96

ÚVOD

Tato diplomová práce je v první řadě zaměřena na identifikování a vyhodnocení možností financování konkrétního investičního záměru obce Halenkov s využitím dotačních programů. Cílem práce je navrhnout nejvhodnější způsob financování daného záměru.

Důvodem pro vybrání tohoto tématu byl jednak zájem o bližší seznámení s hospodařením obce, ve které žiji a také fakt, že svou prací mohu malou měrou přispět k rozvoji této obce. Dalším důvodem je i možnost v některých částech diplomové práce navázat na svou baka-lářskou práci z roku 2010 s názvem Analýza hospodaření obce Halenkov a tak využít zna-losti získané při jejím zpracování.

Práce je rozdělena do dvou částí, a to teoretické a praktické. V teoretické části je nejprve přiblížena obec, jakožto základní stupeň územní samosprávy. Následně jsou uvedeny in-formace související s hospodařením obce a finanční analýzou. V závěru této části se věnuji financování obcí z dotačních titulů a zaměřuji se zejména na dotační možnosti z fondů EU. Jako možnou alternativu k těmto fondům uvádím informace související s Norskými fondy a Programem švýcarsko-české spolupráce.

V praktické části je přiblížena obec Halenkov a její socioekonomické charakteristiky. Poté následuje důkladná analýza hospodaření obce v letech 2007 – 2011, jakožto nezbytný předpoklad pro navržení způsobu financování investičního záměru. Závěr této části patří projektu revitalizace návsi obce Halenkov, kdy je nejprve tento projekt popsán a uveden časový harmonogram činností souvisejících s realizací tohoto projektu, které jsou i graficky znázorněny. Nejdůležitější část je zaměřena na identifikování možností financování projek-tu s využitím dotačních programů, které jsou poté vyhodnoceny a jsou vysloveny názory a doporučení.

Věřím, že tato diplomová práce bude pro obec Halenkov, respektive vedení obce, přínosná, protože nabízí různé možnosti financování zamýšleného investičního záměru, který by vedl k rozvoji obce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC – ZÁKLADNÍ STUPEŇ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Podle článku 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, jenž je uveden v hlavě VII tohoto zákona, se Česká republika člení na obce, které jsou základním stupněm územní samosprávy, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.

Územní samospráva je formou veřejné správy a veřejné moci, kdy samosprávné celky obstarávají v mezích zákona své záležitosti samostatně, mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. V tomto smyslu je realizováno právo občanů na vlastní samosprávu, právo spravovat určité území, které je menší než stát, a to na základě působnosti stanovené ústavou a danými zákony. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 108; Ústava České republiky, 1993, s. 15)

Pro všechny stupně územní samosprávy je společné:

- územní celek, který je geograficky ohraničen;
- žije zde společenství občanů;
- samospráva veřejných záležitostí, které se týkají zmíněných občanů. (Peková, 2004, s. 13)

1.1 Charakteristika obce

Základním právním rámcem pro obce je zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). Podle prvního paragrafu tohoto zákona je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Cílem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chránit veřejný zájem vyjádřený v právních předpisech.

Obec je veřejnoprávní korporace – vystupuje v právních vztazích svým jménem a z těchto vztahů nese odpovědnost. Mezi charakteristické prvky obce v právním smyslu patří: samospráva, území a lidé. Obce disponují ekonomickou samostatností v podobě vlastního majetku a finančních zdrojů, se kterými mohou podle svého rozhodnutí nakládat. (Čebišová et al, 1996, s. 24-25; Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 27)

Obec lze vymezit jako „*složitý sociální systém podmíněný hmotným prostředím, místem, obyvatelstvem, kulturou a časem a vytvářený sociálními institucemi, jako je hospodářství, správa, rodina, náboženská výchova, masové komunikace. Obec je však také procesem, ve*

kterém dochází k stálé výměně členů, k diferenciaci sociálního postavení, rozdělování moci a prestiže, rozdělování zboží a služeb, sociální mobilitě a k integraci jednotlivých složek, které obce vytvářejí.“ (Kolektiv autorů a konzultantů, 1995 cit. podle Čebišová, 1996, s. 24)

V České republice rozlišujeme následující typy obcí:

- **obce**, které nejsou městy;
- **města**, která získala statut města před 17. 5. 1954; více než 3 000 obyvatel;
- **městys**, obce, které byly oprávněny používat toto označení před 17. 5. 1954;
- **statutární města**, většina těchto měst je sídlem krajských úřadů;
- **Hlavní město Praha** členěné na městské části. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 120-121)

1.2 Působnost obce

Působnost obce je zákonem vymezený souhrn činností, které jsou vykonávány na daném území obce. Při své činnosti vykonává obec na svém území samosprávu (**samostatná působnost**) a ze zákona je na ni přenesen určitý výkon státní správy (**přenesená působnost**). Pokud zákon nestanoví, zda se jedná o samostatnou nebo přenesenou působnost, zařazuje se daná činnost do samostatné působnosti. Zařazení činnosti do dané působnosti je nutné z procesních i finančních důvodů. (Hrabalová, 2004, s. 7; Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 30-31; Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 29)

V rámci těchto působností jsou realizovány následující funkce: ekonomická (vztahuje se k hospodaření obce), politická (obec je představitelem společenství svých občanů, jejich zájmů a preferencí), sociální (rozvíjí kulturní a sociální kontakty v rámci společenství občanů) a územně technická (na základně územního plánu je dané území využíváno k různým aktivitám společenství občanů a firem, pro dlouhodobě udržitelný sociálně-ekonomický rozvoj svého území), uvedené funkce spolu souvisejí a prolínají se. (Balík, 2009, s. 30; Peková, 2011, s. 22-23)

1.2.1 Samostatná působnost

Důvodem, proč obce jsou ustanoveny jako veřejnoprávní korporace, je právě výkon samostatné působnosti. V rámci této působnosti obec sleduje a hájí zájmy svých občanů, spravuje své záležitosti samostatně (tzn. obec se sama rozhoduje a vykonává svá rozhodnutí dle charakteru a specifik svého území) a stát může do její působnosti zasahovat jen v rámci ochrany zákona. (Hrabalová, 2004, s. 7)

Do problematiky, kterou se obec zabývá v rámci samostatné působnosti, patří:

- správa a hospodaření s majetkem (povinnost využívat majetek hospodárně a účelně v souladu se zákonem a zájmy obce);
- rozpočet a závěrečný účet obce;
- peněžní fondy obce;
- vydávání obecně závazných vyhlášek (normotvorná činnost);
- zřizování právnické osoby obce a organizační složky obce, účast obce v právnických osobách;
- organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu;
- místní referendum;
- spolupráce s jinými obcemi;
- místní poplatky;
- program rozvoje územního obvodu obce;
- zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol a zařízení jim sloužících aj. (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 30; Tomanová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 31)

1.2.2 Přenesená působnost

Obec vykonává v rámci přenesené působnosti státní správu, kdy stát na ni přenáší část svých výkonných pravomocí, aby výkon státní správy byl blíže občanovi. Rozhodovací pravomoc zůstává na úrovni státu a obec je státu zodpovědná za výkon přenesené působnosti. Náklady, které obcím vznikají při výkonu přenesené působnosti, nejsou státem plně hrazeny. (Hrabalová, 2004, s. 7-8)

Podle rozsahu přenesené působnosti rozlišujeme tři druhy obcí:

1. Obce základního typu – předmětem je výkon primárního rozsahu státní správy dle zvláštních zákonů. (Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 33)

Mezi činnosti, které obce základního typu vykonávají v rámci přenesené působnosti, patří:

- vydávání nařízení obce;
- rozhodování o místních a účelových komunikacích;
- projednávání přestupků;
- spravují drobné toky a jsou vodoprávním úřadem atd. (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 31)

2. Obce s pověřeným obecním úřadem – kromě výkonu základního rozsahu přenesené působnosti v dané obci vykonávají ještě další přenesenou působnost svěřenou jim zvláštními zákony pro více obcí ve správním obvodu. (Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 33)

Obce s pověřeným obecním úřadem jsou v rámci přenesené působnosti oprávněny:

- rozhodovat v prvním stupni ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob, pokud zvláštní zákon nestanoví jinou příslušnost;
- zajišťovat volby do Parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu;
- jsou orgánem ochrany přírody;
- jsou orgánem ochrany zemědělského půdního fondu atd. (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 31)

3. Obce s rozšířenou působností – v rámci této působnosti vykonává obec vedle přenesené působnosti uvedené v prvních dvou bodech také další přenesenou působnost, která byla této obci svěřena zvláštními zákony ve stanoveném správním obvodu. (Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 33)

U obcí s rozšířenou působností se v přenesené působnosti může jednat o tyto kompetence:

- evidence obyvatel, vedení registru obyvatel;
- vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů;
- živnostenský úřad;
- vydávání řidičských průkazů;
- péče o nepřizpůsobivé, staré a zdravotně postižené občany;
- doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy atd. (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 31)

2 HOSPODAŘENÍ OBCE

Hospodaření obce souvisí s ekonomickou funkcí, která je realizována v rámci samostatné působnosti obce a je základem pro rozvoj obce a uspokojování potřeb daného společenství občanů. Obec, jakožto veřejnoprávní korporace může mít vlastní majetek a hospodaří podle ročního rozpočtu. (Břeň, 2010a)

Mezi pravidla, která souvisejí s hospodařením obce, patří například povinnost obce:

- neručit za závazky FO a PO (s výjimkami);
- zveřejňovat na úřední desce záměry o dispozicích s nemovitým majetkem (s výjimkami);
- sestavovat každoročně rozpočet obce, závěrečný účet obce a hospodařit podle schváleného rozpočtu;
- nechat si přezkoumat hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok;
- zajišťovat výkon finanční kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. (Břeň, 2010b)

2.1 Rozpočet obce

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je rozpočet základním nástrojem finančního hospodaření obce a vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet zobrazuje finanční hospodaření obce za daný kalendářní rok a je tedy krátkodobým nástrojem řízení obce. (Hrabalová, 2004, s. 25; Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 13)

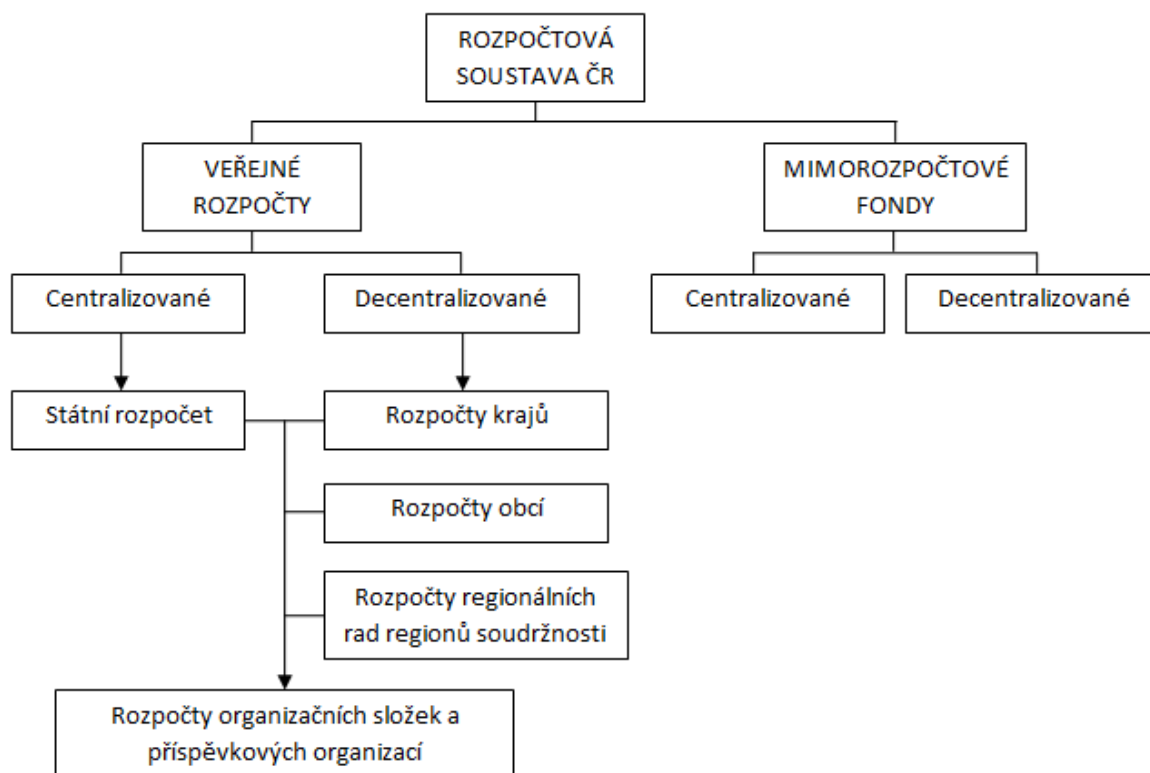
Základní typy peněžních operací, ze kterých je složen rozpočet jsou příjmy, výdaje a financování, které se využívá v případě nevyrovnaného rozpočtu a má opačné znaménko než výsledné saldo rozpočtu. (Hrabalová, 2004, s. 25)

V rámci rozpočtového hospodaření mohou nastat tři varianty rozpočtu:

- **vyrovnaný**, příjmy = výdaje;
- **přebytkový**, příjmy jsou v daném roce vyšší než výdaje, vzájemný vztah lze vyjádřit následovně – $příjmy - výdaje = přebytek (+) \rightarrow (-) financování$;
- **deficitní** (schodkový), příjmy jsou v daném roce nižší než výdaje, vztah je následující – $příjmy - výdaje = deficit (-) \rightarrow (+) financování$.

Rozpočet obce patří mezi decentralizované veřejné rozpočty a je důležitým článkem v rozpočtové soustavě České republiky, která je doložena na obrázku (Obr. 1).

Obr. 1. Rozpočtová soustava ČR.

Zdroj: Hamerníková, Maaytová et al, 2010, s. 166. Vlastní úprava.

Rozpočet obce je:

- **decentralizovaný peněžní fond**, v němž jsou soustředěny veřejné prostředky (různé druhy příjmů - především daňové), které se rozdělují a používají zejména na financování veřejných statků a služeb;
- **bilance**, která bilancuje veškeré příjmy a výdaje za příslušné rozpočtové období;
- **finanční plán**, podle kterého obec hospodaří v příslušném rozpočtovém období;
- **nástroj prosazování cílů obecní politiky**, jenž stanovuje priority v rámci lokálních veřejných statků a služeb a alokuje zdroje mezi různé činnosti obce. (Hrabalová, 2004, s. 25; Peková, 1997, s. 68; Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 59)

Každý územní rozpočet (na každé úrovni územní samosprávy) plní tyto funkce:

- **alokační**, jenž je rozhodující na úrovni územní samosprávy. Využitím finančních prostředků shromážděných v územním rozpočtu dochází k zabezpečování různých potřeb (zabezpečování veřejných statků) v lokálním veřejném sektoru;
- **redistribuční**, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům (využívají se zpravidla sociální výpomoci) a tím je možné ovlivňovat ekonomický a sociální rozvoj v daném území samosprávy;
- **stabilizační**, aktivitami územní samosprávy dochází k ovlivňování růstu ekonomického potenciálu daného území. (Peková, 2004, s. 201)

2.1.1 Rozpočtový výhled

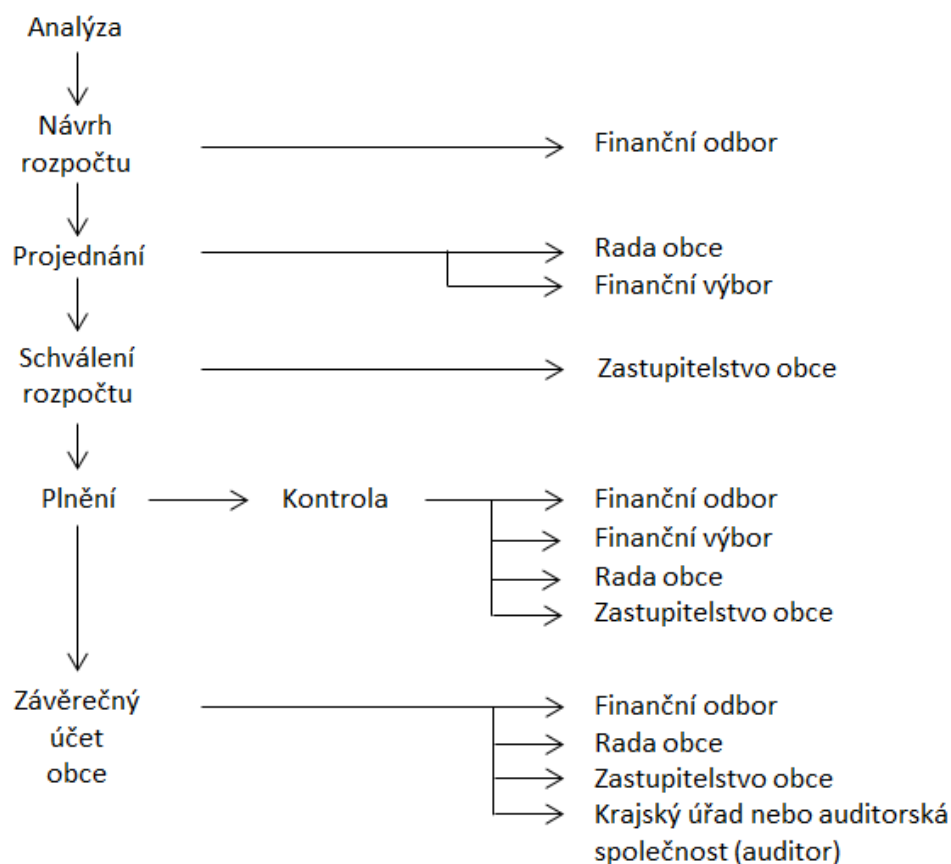
Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který je sestavován roční rozpočet. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 13)

Rozpočtový výhled je sestavován v menší míře podrobnosti než roční rozpočet a podle § 3 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobějších závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a o potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. (Hrabalová, 2004, s. 23)

2.1.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje činnosti, které jsou potřebné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V rámci České republiky jsou rozpočty sestavovány na jeden kalendářní rok, avšak samotný rozpočtový proces trvá delší dobu (zpravidla 1,5 až 2 roky) a lze ho rozdělit do následujících fází: *analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období; návrh rozpočtu; projednání a schválení* (v případě, že není rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizória, které stanovuje zastupitelstvo obce); *plnění rozpočtu a jeho kontrola; přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet a následná kontrola* (viz. Obr. 2). (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 72; Zákon č. 250/2000 Sb., s. 3560)

Obr. 2. Rozpočtový proces na příkladu obce v České republice.

Zdroj: Provažníková a Sedláčková, 2009, s. 70 a 72. Vlastní zpracování.

V průběhu rozpočtového procesu se musí dodržovat tyto obecně platné rozpočtové zásady: *každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu; reálnost a pravdivost rozpočtu; úplnost a jednotnost rozpočtu; dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu; hospodárnost a efektivnost; přezkum hospodaření a publicita* (informovat občany o hospodaření obce). (Peková, 2011, s. 213 a 408)

2.1.3 Rozpočtová skladba

Pro jednotné povinné členění peněžních operací obsažených v rozpočtu je používána rozpočtová skladba, která je upravena vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb. V rámci rozpočtové skladby jsou používány čtyři základní členění rozpočtových operací:

- **odpovědnostní**, zohledňuje odpovědnost a působnost subjektu, který nakládá s peněžními prostředky, pro obce je toto členění nepovinné;
- **odvětvové**, informuje o tom, na jaký účel byly výdaje použity a z jaké oblasti byly příjmy realizovány;

- **konsolidační**, příjmy a výdaje se třídí na záznamové jednotky (třímístný kód) pro potřeby konsolidace, čímž je možné vyloučit převody uvnitř organizační jednotky;
- **druhov**é, vychází ze základních ekonomických kategorií obsažených v rozpočtu (příjmy, výdaje a financování), zobrazuje tedy ekonomický charakter dané operace a pro obce je členění na *rozpočtové třídy*, *seskupení položek*, *podseskupení položek*, *jednotlivé položky* povinné. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 169; Hrabalová, 2004, s. 29-32)

Příjmy

Podle původu rozlišujeme příjmy *návratné* (úvěry a půjčky) a *nenávratné*. Příjmy můžeme dále dělit pomocí tříd druhového členění – daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace. (Hrabalová, 2004, s. 34; Peková, 2011, s. 241)

Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším příjmem rozpočtu obcí a patří zde daně a poplatky.

- **daně** – sdílené daně (obcím připadá pouze část z daňové výnosu, např. daň z příjmu FO, daň z příjmu PO, daň z přidané hodnoty), svěřené daně (daňový výnos připadá pouze obcím, např. daň z nemovitosti, příjemcem je obec na jejímž území se nemovitost nachází; daň z příjmu PO pokud je poplatníkem sama obec); (Hrabalová, 2004, s. 38; Peková, 2011, s. 239)
- **poplatky** - místní (poplatky stanovené zákonem o místních poplatcích, např. poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek z ubytovací kapacity), správní (poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích, např. poplatek za ověřování listin a podpisů, poplatek za nahlédnutí do matriční knihy a jiné) a poplatky v oblasti životního prostředí (např. poplatek za likvidaci komunálního odpadu). (Vyhláška č. 323, 2002, s. 6913-6914)

Nedaňové příjmy

Výši a strukturu těchto příjmů mohou obce ovlivňovat přímo svým chováním, jedná se o příjmy z vlastní činnosti (např. příjmy z poskytování služeb nebo příjmy z pronájmu pozemků), prodej nekapitálového majetku, úroky, přijaté sankční platby atd. (Vyhláška č. 323, 2002, s. 6915-6917)

Kapitálové příjmy

Tyto příjmy jsou svým charakterem jednorázové a neopakovatelné. Jedná se o příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, z prodeje akcií a majetkových podílů a přijaté peněžní dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku. (Hrabalová, 2004, s. 42)

Přijaté dotace

Hospodaření obcí není většinou finančně soběstačné a výše jejich vlastních příjmů (daňové, nedaňové a kapitálové příjmy) nestačí na pokrytí potřebných výdajů. Proto jsou dotace – transfery důležitou součástí rozpočtů územních samosprávných celků a představují nenávratné vztahy přerozdělování v rámci rozpočtové soustavy. (Peková, 2011, s. 261)

Výdaje

V rámci rozpočtového plánování se rozlišují výdaje *plánované* (vývoj těchto výdajů v rozpočtovém roce lze poměrně dobře předvídat) a *neplánované* (výdaje se vyskytují nahodile v průběhu rozpočtového období a lze je předpokládat jen obtížně nebo vůbec). (Hrabalová, 2004, s. 48)

Z hlediska druhového členění se rozlišují výdaje běžné a kapitálové, které se vzájemně odlišují ekonomickými charakteristikami. (Hrabalová, 2004, s. 48)

Běžné výdaje financují běžné a zpravidla se opakující potřeby v daném roce a tvoří největší skupinu výdajů rozpočtu obce. Jedná se o *neinvestiční nákupy* (výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy a náklady, které se vztahují k pracovní síle - mzdy, pojistné atd.), *transfery* (nenávratné výdaje charakteru dotací a příspěvků, které jsou vynakládány mimo rozpočtovou jednotku) a *půjčky* (návrtné prostředky, které jsou poskytovány jiným subjektem na neinvestiční účely). (Hrabalová, 2004, s. 48; Provozníková a Sedláčková, 2009, s. 117)

Kapitálové výdaje jsou oproti běžným výdajům vynaloženy na investiční účely (investiční nákupy, transfery a půjčky) a slouží k financování dlouhodobých potřeb obce. Kapitálové výdaje mohou mít za následek vznik běžných výdajů, protože s každou investicí jsou spjaty běžné výdaje, které jsou spojeny s provozem a údržbou investice po jejím dokončení. (Hrabalová, 2004, s. 48)

Financování

Financování patří v rámci druhového členění do poslední třídy (třída 8), která obsahuje stavové údaje (operace nejsou peněžním tokem) a má přímou návaznost na saldo územního rozpočtu, které musí být vybilancováno financováním. V případě rozpočtového deficitu musí mít financování kladné znaménko, což může vyjadřovat pokles prostředků na bankovních účtech nebo přírůstek termínovaných závazků obce. Naopak v případě rozpočtového přebytku musí mít financování záporné znaménko, které může být dosaženo splácením závazků, poskytnutím půjček nebo zvýšením prostředků na bankovních účtech. (Provažníková a Sedláčková, 2009, s. 118)

2.2 Majetek obce

Majetek obce je důležitým předpokladem její existence a o způsobu jeho využívání rozhoduje volený orgán obce (zastupitelstvo obce), který je za svá rozhodnutí o hospodaření s majetkem odpovědný vůči svým občanům – voličům. (Nahodil et al, 2009, s. 76)

Struktura majetku a jeho zdrojů financování je typická pro územní samosprávné celky, kde jsou nejvýznamnějšími majetkovými položkami stavby, pozemky a samostatné movité věci.

Vlastnictví majetku je předpokladem:

- rozvoje místního veřejného sektoru, občanské vybavenosti apod.;
- existence a rozvoje vlastní podnikatelské činnosti obce (primárně slouží majetek obce k zabezpečování veřejných statků, ale obec může bezprostředně nepotřebný majetek využívat i jiným způsobem, a tím významně přispět ke zvýšení rozpočtových příjmů obce);
- možnosti získat úvěr (obec může ručit za úvěr určitým majetkem – zejména nemovitým). (Nahodil et al, 2009, s. 77; Peková, 2004, s. 351)

Mezi základní principy hospodaření obce s majetkem lze řadit zejména povinnost obce:

- využívat svůj majetek účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti;
- pečovat o zachování a rozvoj svého majetku;

- vést evidenci svého majetku;
- chránit majetek před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím;
- nakládat s nepotřebným majetkem způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy, pokud obecní zřízení nestanoví jinak;
- trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv;
- při úplatném převodu majetku sjednat cenu zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem; případnou odchylku od ceny obvyklé zdůvodnit. (Břeň, 2010b)

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je specifickou složkou finančního řízení, která přináší důležité informace a zjišťuje finanční situaci (hlavní cíl této analýzy) analyzovaného subjektu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 85)

V rámci finanční analýzy „*nejde jen o posouzení hospodaření v minulém období, ale také odhalení pozitivních i negativních faktorů, které hospodaření ovlivnily. Počínající problémy, dosud skryté, se mohou stát příčinou finančních problémů v budoucím období. Naopak o silné stránky je možné se v budoucím období opřít a využít je.*“ (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 85)

Hlavní oblasti finanční analýzy v municipální sféře tvoří – běžné hospodaření, hospodaření s majetkem, investiční činnost a její financování. Při podrobnějším pohledu se finanční analýza zaměřuje na rozbor: hospodaření v běžném rozpočtu a salda běžného rozpočtu; druhů příjmů a výdajů; dosahovaných úspor; investičních výdajů a příjmů; nákladů na údržbu a správu majetku; vytváření a využívání rezerv; závazků; majetku; celkových provozních nákladů. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 86-87)

3.1 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V rámci finanční analýzy existuje mnoho ukazatelů, které dle svého zaměření mají různou vypovídací schopnost. V následující části jsem se z důvodu charakteru analyzovaného subjektu zaměřil na čtyři vybrané ukazatele, které spadají do oblastí likvidity, zadluženosti a soběstačnosti obce.

3.1.1 Ukazatel běžné likvidity

Běžná likvidita patří do soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) a vyjadřuje celkovou schopnost daného subjektu ze svých oběžných aktiv uhradit závazky splatné do jednoho roku (krátkodobé závazky). (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 100)

Hodnota tohoto ukazatele by podle Ministerstva financí ČR neměla být nižší než 1 a vypočte se podle následujícího vzorce:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva celkem}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

3.1.2 Dluhová služba

Od roku 2004 sloužil ukazatel dluhové služby jako nástroj k regulaci zadluženosti obcí a krajů, ale v roce 2008 byl zařazen do soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, která slouží k monitoringu hospodaření obcí. Monitoring provádí Ministerstvo financí České republiky a doporučuje hodnotu ukazatele dluhové služby, která by měla být nižší než 30 %. Postup výpočtu je znázorněn v tabulce (Tab. 1). (Ministerstvo financí České republiky, © 2005a; Ministerstvo financí České republiky, © 2005b)

Tab. 1. Výpočet ukazatele dluhové služby.

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu
1	Daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1
2	Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2
3	Přijaté dotace - finanční vztah	položka 4112 + 4212
4	Dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3
5	Úroky	položka 5141
6	Splátky jistin a dluhopisů	položky 8xx2 a 8xx4
7	Splátky leasingu	položka 5178
8	Dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7
9	Ukazatel dluhové služby v %	(ř. 8 / ř. 4) x 100

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, © 2005b. Vlastní zpracování.

3.1.3 Ukazatel autarkie

Tento ukazatel je typický pro municipální sféru a vyjadřuje míru soběstačnosti z hlediska pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Ukazatel se zpravidla udává v procentech a měl by dosahovat hodnot vyšších než 100 %. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 112)

$$\text{Autarkie (\%)} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}}$$

3.1.4 Provozní přebytek

Tento ukazatel vyjadřuje, zda je obec schopna svými *běžnými příjmy* (daňové a nedaňové příjmy) uhradit své *běžné výdaje*.

4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ Z DOTAČNÍCH TITULŮ

Finanční situace u obcí bývá taková, že jejich běžné příjmy jsou dostačující na uhrazení běžných výdajů. V případě zájmu o uskutečnění investice významnějšího rozměru by daná obec musela omezit své výdaje (popřípadě zvýšit příjmy) a hospodařit po určitý čas s přebytkem, který by nakonec pokryl tuto investici. Další možností je získat dodatečný příjem prodejem obecního majetku (v případě, že se jedná o nepotřebný majetek) nebo využít financování cizími prostředky (návrtného charakteru) a dluh následně splácet. Všechny tyto uvedené možnosti by znamenaly významný zásah do rozpočtového hospodaření obce, a proto se jako nejvhodnější způsob financování daného záměru nabízí forma nenávrtných dotací (omezeně se využívá návratných většinou bezúročných finančních výpomocí), kdy ve většině případů je poskytovatelem dotace kryta určitá procentuální část skutečně vynaložených nákladů. (Hrabalová, 2004, s. 57; Peková, 2011, s. 263)

4.1 Dotace

Přijaté dotace do rozpočtů obcí jsou projevem solidarity (existence přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů) a jejich potřeba je zdůvodňována požadavkem podpory obecných i specifických činností obcí, které jsou prováděny ve veřejném zájmu. (Hrabalová, 2004, s. 43; Peková, 2011, s. 261-262)

Dotace jsou poskytovány z rozpočtu vyšší vládní úrovně nižším úrovním (vertikální finanční vztahy) nebo může docházet k přerozdělování příjmů v rámci stejné úrovně (horizontální finanční vztahy). Vedle těchto uvedených druhů dotací mohou územní samosprávné celky v zemích Evropské unie získat do svých rozpočtů i dotace z rozpočtu této nadnárodní vládní úrovně (respektive z fondů EU). (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 90; Peková, 2011, s. 266)

Cílem dotačních vazeb v zemích Evropské unie je:

- zmenšit rozdíly v daňové kapacitě a vyrovnat finanční potenciál území;
- přispět k vyrovnání finančního úsilí a místních potřeb územní samosprávy;
- zajistit standardní úroveň některých lokálních veřejných statků;
- respektovat výdajové externality. (Peková, 2011, s. 262)

Dle účelu rozlišujeme dotace, které jsou poskytnuty jako účelové (na konkrétní účel a za podmínek, které jsou vymezeny poskytovatelem dotace) a neúčelové (všeobecné, nemají konkrétně vymezeny podmínky užití a příjemce dotace s nimi může nakládat dle vlastního uvážení). Tyto typy dotací mohou být používány na financování běžných a kapitálových výdajů. (Hrabalová, 2004, s. 44; Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 91)

4.2 Fondy EU

V rámci následující části se budu zabývat dotacemi z fondů EU, neboť tyto fondy nabízejí širokou škálu dotačních programů, které patří z hlediska objemu finančních prostředků v nich umístěných k nejvýznamnějším.

Fondy EU realizují evropskou politiku hospodářské a sociální soudržnosti (regionální politika). Prostřednictvím těchto fondů se rozdělují finanční prostředky určené k podpoře hospodářského růstu, zlepšování vzdělanosti obyvatel a snižování sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. (Fondy Evropské unie, 2007; Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 2)

Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy:

- **Strukturální fondy (Structural Funds - SF)** – jsou jádrem regionální a strukturální politiky EU a přímo se zaměřují na snižování rozdílů mezi regiony členských států. Do skupiny strukturálních fondů pro programové období 2007 – 2013 patří:
  - o *Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund - ERDF)* – je objemem peněz největším ze strukturálních fondů a zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství;
  - o *Evropský sociální fond (European Social Fund - ESF)* – podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. V rámci těchto aktivit posiluje sociální programy členských států EU, pomáhá rizikovým skupinám obyvatel, podporuje rovné příležitosti na trhu práce a zlepšuje mobilitu pracovních sil v rámci EU. (Fondy Evropské unie, 2007; Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 3-4)
- **Fond soudržnosti (Cohesion Fund - CF)** – byl založen v roce 1993 k poskytování pomoci vybraným zemím EU. Jeho pomoc je určena na přímé financování velkých

projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy, energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. (Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 4)

Regionální rozvoj pro období 2007 – 2013 je postaven na třech cílech:

- **Cíl 1 - Konvergence** – jejímž smyslem je zlepšování podmínek a podpora aktivit, které povedou k růstu úrovně nejméně rozvinutých členských států a regionů EU – HDP je menší než 75 % průměru EU (spadá zde celá ČR vyjma regionu hlavního města Praha);
- **Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – pokračuje v posilování konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů pomocí inovačních projektů, zlepšování životního prostředí a posilování zaměstnanosti (pod tento cíl spadají regiony, jejichž HDP převyšuje 75 % průměru EU, v ČR se jedná pouze o region hlavního města Praha);
- **Cíl 3 - Evropská územní spolupráce** – posiluje přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci, podporuje výzkum a výměnu zkušeností mezi regiony a jednotlivými členskými zeměmi (pod tento cíl spadá celá ČR). (Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 3)

4.2.1 Programy fondů EU v České republice

Pokud chtějí členské země EU získat finanční prostředky z evropských fondů, musejí vypracovat a schválit operační programy, které jsou nově připravovány pro každé programové období. Odpovědnost za řízení a správné využívání finanční podpory z fondů EU je přesunuta do pravomocí členského státu, který zřizuje další instituce a orgány, které se zabývají činnostmi nezbytnými k získání peněz pro příjemce podpory (realizátor projektu). (Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 8)

„Operační program je základním strategickým dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tematickou oblast (např. zaměstnanost a sociální věci), nebo konkrétní region soudržnosti (např. Moravskoslezsko), který zpracovávají členské země EU. V OP jsou podrobně popsány cíle a priority, kterých chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovém období. V OP najdeme popis oblastí podpory, na které je možné čerpat prostředky ze SF. Nechybí také uvedení výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky požádat.“ (Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 8)

V rámci České republiky je pro využití zdrojů z fondů EU v letech 2007 – 2013 určeno 26 operačních programů, které se dělí na tematické a regionální (Cíl 1), programy pro Prahu (Cíl 2) a programy, které spadají pod Cíl 3 - Evropská územní spolupráce (viz Tab. 2).

Tab. 2. Operační programy na období 2007 – 2013.

OPERAČNÍ PROGRAMY NA OBDOBÍ 2007 – 2013		PŘIDĚLENÁ FINANČNÍ ČÁSTKA
Tematické OP	OP Podnikání a inovace	21 300,3 mil. EUR
	OP Doprava	
	OP Životní prostředí	
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	
	Integrovaný operační program	
	OP Technická pomoc	
Regionální OP (ROP)	ROP NUTS II Jihovýchod	4 659 mil. EUR
	ROP NUTS II Jihozápad	
	ROP NUTS II Moravskoslezsko	
	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Severozápad	
	ROP NUTS II Střední Čechy	
	ROP NUTS II Střední Morava	
OP - Praha	OP Praha Konkurenceschopnost	343,3 mil. EUR
	OP Praha Adaptabilita	
Evropská územní spolupráce	OP Meziregionální spolupráce	1 442,4 mil. EUR
	OP Nadnárodní spolupráce	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	
	INTERACT II	
	ESPO 2013	

Zdroj: Národní orgán pro koordinaci, 2007, s. 9. Vlastní zpracování.

4.3 Další možnosti financování ze zahraničních fondů

Zájemci, kterým se nepodařilo získat dotace z fondů EU, mohou žádat o finanční podporu na své aktivity z jiných zdrojů. Existuje mnoho mezinárodních nadací a fondů, které pokrývají širokou oblast aktivit. Za zmínku stojí zejména Norské fondy a Program švýcarsko-

české spolupráce, protože poskytují významnou výši finančních prostředků a podporují i projekty, které nespádají do žádné z kategorií regionální pomoci z Evropské unie.

„Norské fondy“

V roce 2004 došlo k rozšíření nejen Evropské unie, ale i Evropského hospodářského prostoru (EHP). Pro Island, Lichtenštejnsko a Norsko (členové EHP, ale ne EU) to znamenalo přístup na trhy deseti nových členských zemí. Za získání této výhody se tyto tři země zavázaly založit dva nové finanční mechanismy (finanční mechanismus EHP a finanční mechanismus Norska, které jsou známé jako „Norské fondy“), jejichž cílem je podporovat sociální a hospodářskou soudržnost v ekonomicky slabších členských zemích EHP. (Přichystal, 2008, s. 80)

V rámci období 2009 – 2014 je pro Českou republiku vymezena podpora ve výši 131,80 milionů eur, ze které budou zejména podporovány projekty zaměřené na ochranu životního prostředí, uchovávání kulturního dědictví, zdravotnictví, vědu a výzkum, rozvoj občanské společnosti, rovné příležitosti, ohrožené děti a mladistvé a spolupráci škol. (Ministerstvo financí České republiky, 2011)

Švýcarsko – česká spolupráce

V prosinci 2007 byla podepsána rámcová dohoda mezi vládou České republiky a Švýcarskou federální radou ve věci implementace Programu švýcarsko – české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie. Švýcarsko se zavázalo podpořit Českou republiku v letech 2008 – 2012 částkou v celkové výši 109,78 milionů švýcarských franků, které je možno čerpat v následujících prioritních oblastech – bezpečnost, stabilita a podpora reforem; životní prostředí a infrastruktura; podpora soukromého sektoru a rozvoj lidských zdrojů. (Přichystal, 2008, s. 84)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 OBEC HALENKOV

Halenkov založil v roce 1654 Jiří Illésházy, uherský šlechtic pocházející ze Žitného ostrova, který koupil roku 1652 vsetínské panství. Základem obce byl panský dvůr Helenovice, jenž byl pojmenován podle jediné dcery Jiřího Illésházyho Heleny. V roce 1868 založil Michael Thonet v Halenkově továrnu na nábytek z ohýbaného dřeva a o čtyřicet let později byla dokončena železniční dráha ze Vsetína do Velkých Karlovic. Ve 30. letech dvacátého století i občané Halenkova pocítili dopady hospodářské krize, proto tehdejší představitelé obce, aby zajistili práci obyvatelům, souhlasili se stavbou armádních skladů pohonných hmot. V roce 2003 byly sklady po jejich zrušení bezúplatně převedeny do majetku obce a v roce 2011 byla provedena částečná revitalizace těchto skladů. (Halenkov: Oficiální stránky obce, © 2010a)

Obec Halenkov leží ve východní části vsetínského okresu – Zlínský kraj a z hlediska územního členění v rámci regionální politiky patří do NUTS II Střední Morava. Obec se nachází v typicky horské oblasti ve výšce 425 metrů nad mořem na katastrálním území o celkové výměře 4220 hektarů (převážně lesní a zemědělská půda) a je pomyslným středem zhruba třicetkilometrové cesty mezi městem Vsetín a obcí Velké Karlovice, která je zejména v zimě vyhledávanou turistickou oblastí. Obcí protéká Vsetínská Bečva, která odděluje Vsetínské vrchy a Javorníky.

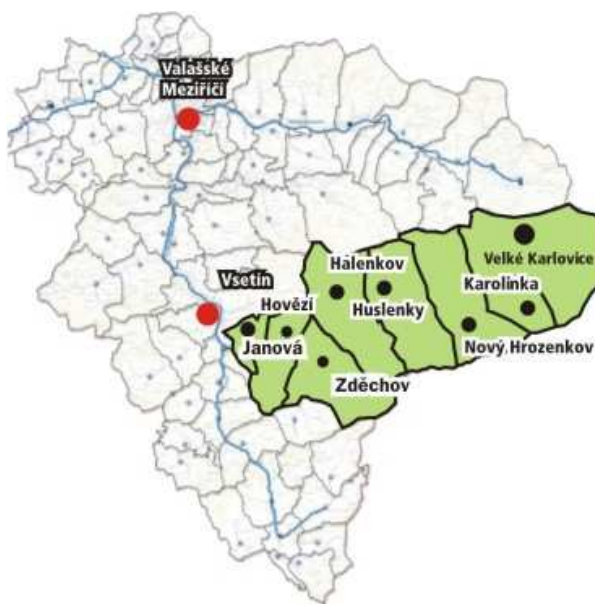
Obr. 3. Obec Halenkov a její znak.

Zdroj: Halenkov: Oficiální stránky obce, © 2010b. Vlastní úprava.

Obec Halenkov je členem místní akční skupiny Valašsko - Horní Vsacko (MASVHV), která vznikla v roce 2007 za účelem všestranné podpory rozvoje regionu Horního Vsacka s využitím partnerství soukromého a veřejného sektoru. MASVHV je občanským sdružením a skládá ze zástupců obcí, podnikatelů a neziskového sektoru. (MASVHV, 2007a)

Obr. 4. Území působnosti MASVHV.

Zdroj: MASVHV, 2007b.

Obec Halenkov je v rámci přenesené působnosti obcí základního typu, nejbližší obec s pověřeným obecním úřadem je Město Karolinka a obcí s rozšířenou působností je Město Vsetín. Starostou obce je Ing. Jiří Lušovský a místostarostou je pan Jaroslav Maňák, kteří spolu s paní účetní, matrikářkou a referentkou evidence obyvatel tvoří obecní úřad obce Halenkov. Zastupitelstvo obce je tvořeno patnácti členy a rada obce se skládá z pěti členů.

Obec je zřizovatelem dvou příspěvkových organizací (mateřská škola a základní škola) a provozuje i podnikatelskou činnost pod názvem „Služby obce Halenkov s. r. o.“. V rámci tohoto podnikání jsou poskytovány následující služby – zemní práce, zednické práce, nákladní doprava, elektrikářské práce, sekání trávy a zimní údržba.

5.1 Obyvatelstvo

Vsetínský okres se skládá z 6 měst a 53 obcí a celkem v něm za rok 2010 žilo 145 464 občanů. Halenkov se řadí v rámci tohoto okresu na jedenáctou příčku, co se týče počtu obyvatel, přičemž vývoj jejich počtu dle pohlaví a věku v letech 2005 – 2010 je doložen

v tabulce (Tab. 3). Podíl obyvatel obce Halenkov na celkovém počtu obyvatel vsetínského okresu se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 1,6 % - 1,7 %.

Podle údajů Českého statistického úřadu žilo v obci Halenkov v letech 2005 – 2010 každoročně okolo 2 400 obyvatel s hustotou zalidnění 57 obyvatel na km² (hustota zalidnění ČR je 133 obyvatel na km²). V tabulce (Tab. 3) lze vidět, že ve sledovaném období došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel, který způsobila zejména migrace obyvatel směrem do obce Halenkov (Tab. 4). Podíl mužů a žen na celkovém počtu obyvatel je téměř vyrovnaný s mírnou převahou žen, která dosahuje maximálně 1,5 %. V Halenkově žije nejvíce obyvatel ve věku 15 – 64 let a tato věková skupina tvoří 70 % všech obyvatel v obci.

Tab. 3. Vývoj počtu obyvatel Halenkova dle pohlaví a věku v letech 2005 – 2010.

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
CELKEM	2 401	2 385	2 387	2 398	2 419	2 425
Muži	1 203	1 193	1 191	1 186	1 195	1 194
0 – 14	206	199	206	208	205	193
15 – 64	879	874	873	858	868	880
65 +	118	120	112	120	122	121
Ženy	1 198	1 192	1 196	1 212	1 224	1 231
0 – 14	183	170	169	166	174	188
15 – 64	813	818	819	829	825	818
65 +	202	204	208	217	225	225

Zdroj: Český statistický úřad, 2011. Vlastní zpracování.

Vyšší zájem o život na venkově, potažmo přímo v obci Halenkov je patrný z tabulky (Tab. 4), kdy kromě roku 2006 se do obce Halenkov více obyvatel přistěhovalo, než se z ní vystěhovalo. Tento stav dokládá i mnoho nových rodinných domů, které v obci přibýly za několik posledních let. Důvodem stěhování občanů z obce Halenkov je především více pracovních příležitostí ve větších městech, protože obec se potýká s poměrně vysokou nezaměstnaností.

Tab. 4. Vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel v letech 2005 – 2010.

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
přistěhovalí	52	34	47	40	49	47
vystěhovalí	43	47	36	17	30	45
přírůstek/úbytek	9	-13	11	23	19	2

Zdroj: Český statistický úřad, 2011. Vlastní zpracování.

V rámci přirozeného populačního vývoje docházelo ve sledovaném období v obci Halenkov k významnějším přirozeným úbytkům (viz Tab. 5), které v celkovém souhrnu znamenaly, že v letech 2005 – 2010 zemřelo o 16 lidí více, než se narodilo. Mezi narozenými bylo 54 % mužů a 46 % žen a mezi zemřelými 60 % mužů a 40 % žen.

Tab. 5. Vývoj počtu narozených a zemřelých obyvatel v letech 2005 – 2010.

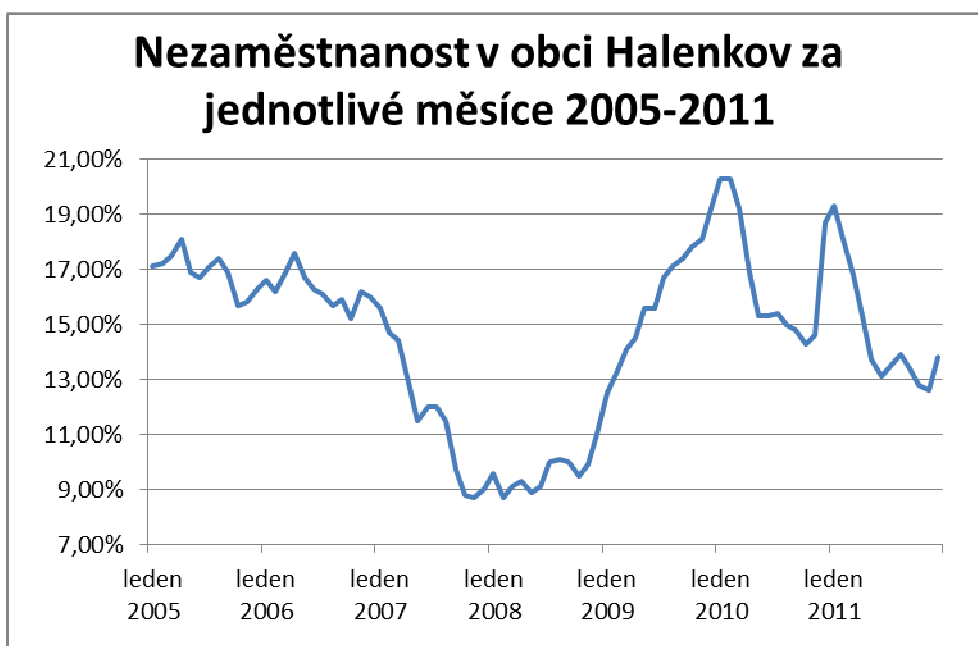
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
narození	27	23	28	15	26	33
zemřelí	25	26	37	27	24	29
přírůstek/úbytek	2	-3	-9	-12	2	4

Zdroj: Český statistický úřad, 2011. Vlastní zpracování.

5.2 Nezaměstnanost

Halenkov se řadí v okrese Vsetín mezi obce s nejvyšší nezaměstnaností, její vývoj v letech 2005 – 2011 je doložen v grafu (Graf č. 1) a údaje jsou v příloze (P I).

Graf č. 1. Nezaměstnanost v obci Halenkov 2005 – 2011.

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2012. Vlastní zpracování.

Nejnižší nezaměstnanost ve sledovaném období byla v listopadu 2007 a únoru 2008, kdy byla zaznamenána ve výši 8,7 %. Naopak nejvyšší nezaměstnanost byla registrována začátkem roku 2010, kdy prolomila hranici 20 %, což bylo dozajista důsledkem finanční krize, kdy docházelo od konce roku 2008 k neustálému nárůstu nezaměstnanosti do již zmíněné-

ho maxima. V tomto období se muselo mnoho zaměstnavatelů potýkat s různými problémy, v některých případech i existenčními. Nepříjemné dopady finanční krize pocítila i společnost Crystalex a. s. se sídlem ve městě Karolinka, která byla významným zaměstnavatelem v regionu.

Ke konci roku 2011 se obec potýkala s nezaměstnaností ve výši 13,8 %, bylo registrováno 161 uchazečů o zaměstnání z celkového počtu 1 163 ekonomicky aktivních obyvatel.

5.3 Občanská vybavenost

V rámci občanské vybavenosti disponuje obec Halenkov těmito zařízeními:

- v oblasti školství – mateřská škola, základní škola, základní škola praktická;
- zdravotnické středisko – praktičtí lékaři pro děti, dorost a pro dospělé, zubní ordinace a gynekologická ordinace;
- zájmová činnost – knihovna, sdružení dobrovolných hasičů, klub českých turistů, myslivecké sdružení Javořina, mateřské centrum Motýlek, občanské sdružení Kotva – pro udržitelný život a návrat k přírodě;
- v oblasti sportu – cyklostezka Bečva, fotbalové hřiště – TJ Tatran Halenkov, lyžařský vleč Raškovec, v letošním roce (2012) se bude realizovat výstavba sportovního – zábavního parku (víceúčelové hřiště, inline dráha pro bruslaře, dětská cvičná cyklostezka, dětské herní prvky – lanové pyramidy, průlezky, cvičná stěna);
- zařízení komerčního typu – hotel Lidový dům, penzion Na parní pile, penzion Fortuna, restaurace Šalerka, pizzerie Ponko, club Moštárna, Espresso U Fohlera, dvě květinářství (Květiny Krystyníková, Kytíčkárna u Kamily), dvě prodejny smíšeného zboží Jednota, obchod U Kopeckých (potravin a drogistické zboží), obchod se smíšeným zbožím Jaroslav Kocurek, obchod s textilem a drogerií Geržovi, Tovo-market (prodej vodo-topo), Halenkov.Net (poskytovatel připojení k internetu), stavebniny TESP, Z&R tools (maloobchodní prodejna zaměřena na prodej nářadí, lesnické a zahradnické techniky);
- ostatní organizace – víceúčelový charitní dům, penzion pro důchodce, Římskokatolická farnost Halenkov, Česká pošta.

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE HALENKOV

V této části mé diplomové práce vypracuji analýzu hospodaření obce Halenkov v letech 2007 – 2011, jejímž cílem je zjistit finanční situaci obce, která je důležitou informací při vyhledávání různých možností financování investičního záměru. V rámci této kapitoly jsou analyzovány aktiva obce a zdroje jejich krytí, vyrovnanost rozpočtu, plnění příjmů, čerpání výdajů a na závěr jsou rozebrány vybrané ukazatele (dluhová služba, běžná likvidita, autarkie a provozní přebytek).

Od 1. 1. 2010 došlo k mnoho změnám ve výkaznictví územně samosprávných celků, které přinesla úprava účetnictví s cílem přiblížit účetní výkazy územně samosprávných celků výkazům podnikatelských subjektů. Mezi hlavní změny patří – zrušení vazby mezi rozpočtem a účetnictvím, rozšíření pojetí výnosů a nákladů s povinností sestavení každoročního výkazu zisku a ztrát, odpisování majetku, uplatňování akruálního principu v plném rozsahu a pro tyto změny došlo k přizpůsobení účtů ve směrné účtové osnově. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 74)

6.1 Analýza aktiv a pasiv

V příloze (P II – P V) jsou uvedeny rozvahy ve zjednodušené podobě za celé sledované období.

6.1.1 Aktiva

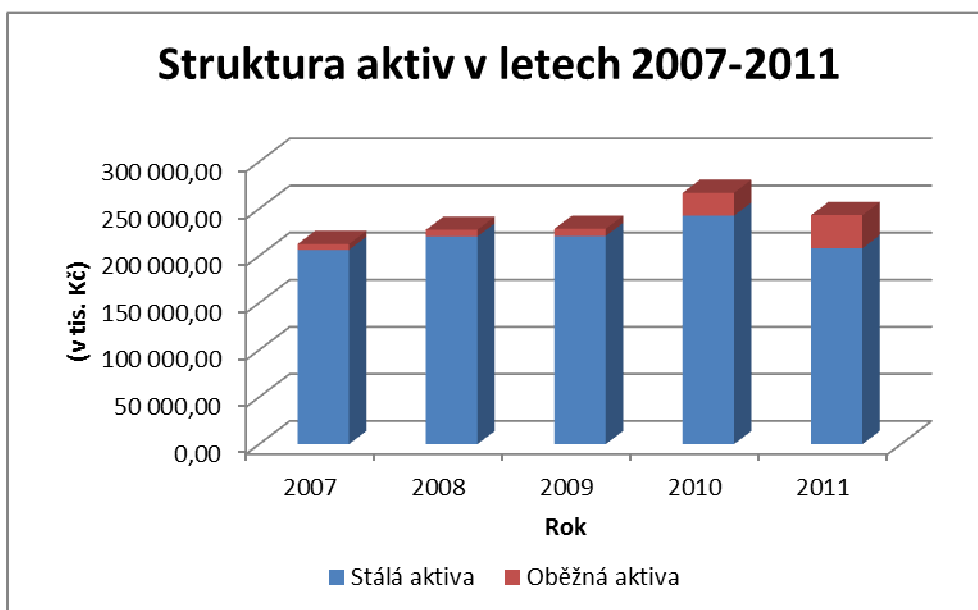
Pro přehled o vývoji celkové hodnoty aktiv, její struktuře v podobě stálých a oběžných aktiv a jejich podílů vyjádřených v korunách a procentech je provedeno srovnání ve sledovaném období, které dokládá tabulka (Tab. 6) a graf (Graf č. 2).

Tab. 6. Struktura aktiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011.

		2007	2008	2009	2010	2011
Stálá aktiva	tis. Kč	206 354,37	220 600,89	221 011,21	242 668,06	207 980,05
	%	97,06	96,88	96,61	90,88	85,49
Oběžná aktiva	tis. Kč	6 240,18	7 114,96	7 765,41	24 365,59	35 299,33
	%	2,94	3,12	3,39	9,12	14,51
Aktiva celkem	tis. Kč	212 594,55	227 715,85	228 776,62	267 033,64	243 279,38
	%	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Graf č. 2. Struktura aktiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Z tabulky i grafu lze vyčíst každoroční zvyšování hodnoty celkových aktiv a to až do roku 2010, kdy došlo k nejvyššímu nárůstu hodnoty celkových aktiv a to o 16,72 % oproti předešlému roku. Naopak v roce 2011 byla hodnota celkových aktiv nižší o 8,89 % než v roce 2010. Důvodem byly vysoké jednorázové oprávky, které vyjadřují opotřebenění majetku od data jeho pořízení, čímž byla dokončena příprava ke standardnímu odpisování dlouhodobého majetku, o kterém začne obec účtovat v letošním roce (2012). Dále je patrné, že dominantní položkou aktiv jsou stálá aktiva, což je typické pro hospodaření územně samosprávných celků, i když v letech 2010 a 2011 došlo k výraznému zvýšení hodnoty oběžných aktiv, které bylo způsobeno zejména reformou účetnictví veřejných financí.

Stálá aktiva

V tabulce (Tab. 7) je uveden vývoj hodnot jednotlivých skupin stálých aktiv s tím, že od roku 2010 do této struktury přibyla skupina dlouhodobých pohledávek.

Tab. 7. Struktura stálých aktiv (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
DNM	99,33	261,77	91,00	1 272,60	2 067,53
DHM	200 569,04	214 653,12	215 234,20	235 298,23	199 932,55
DFM	5 686,00	5 686,00	5 686,00	5 686,00	5 686,00
Dlouhodobé pohl.	---	---	---	411,23	293,97
Stálá aktiva	206 354,37	220 600,89	221 011,20	242 668,06	207 980,05

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

- **Dlouhodobý nehmotný majetek** – Do roku 2009 zde byl veden *drobný DNM*, který obsahoval programové vybavení, jenž je od roku 2010 evidováno v podrozvahové evidenci. V posledních dvou letech sledovaného období došlo k výraznému nárůstu hodnoty DNM, kdy v roce 2011 byla hodnota více než 22-krát vyšší oproti roku 2009. Důvodem zvýšení hodnoty bylo vypracovávání nového územního plánu obce (*nedokončený DNM*), které začalo v roce 2010 a pokračovalo i v roce následujícím. Dalším důvodem je vypracovaná studie využitelnosti území bývalého armádního skladu (*ostatní DNM*) v hodnotě téměř 900 tis. Kč z roku 2010.
- **Dlouhodobý hmotný majetek** – Tvoří dominantní část stálých aktiv, kdy každoročně jeho podíl přesahuje 96 %. Ve sledovaném období došlo ke třem významným změnám této hodnoty:
  - o Rok 2008 - došlo ke zvýšení o více než 7 % a to zejména z důvodu zvýšení položky *stavby* - rekonstrukce místních komunikací za 9,2 milionů Kč a bezúplatné převedení penzionu pro důchodce od krajského úřadu v hodnotě 4,4 milionů Kč.
  - o Rok 2010 – nárůst o více než 9 %, který zapříčinily hlavně úpravy čističky pro vyšší provoz a kanalizace v místních částech obce (Pod kostelem, Dinotice, Lušová, Břežítá), která běží ve zkušebním provozu (*nedokončený DHM*) v hodnotě více než 20 milionů Kč, dále byla pořízena technika (rychlý záchranný automobil Mitsubishi L200, čtyřkolka s příslušenstvím Polaris Sportsman 800 EFI, sněžný skútr s příslušenstvím Lynx Yeti Pro V 800) pro hasiče za téměř 3 miliony Kč a naopak došlo k téměř čtyř milionovému snížení *drobného DHM* (zejména kancelářské vybavení), jenž je nyní veden v podrozvahové evidenci.
  - o Rok 2011 – pokles o více než 14 % je způsoben korekcí, již zmíněnou výše, v podobě jenorázových oprav (*stavby a samostatné MV a soubory MV*) a to v hodnotě téměř 52 milionů Kč. Dále došlo ke snížení o 2,4 milionů Kč (*samostatné MV a soubory MV*), kdy byly v rámci revitalizace bývalých armádních skladů vytaženy vysokoobjemové nádrže. V tomto roce byly

zatepleny objekty MŠ, ZŠ a částečně revitalizovány bývalé armádní sklady, což zvýšilo brutto hodnotu *staveb* o více než 21 milionů Kč.

- **Dlouhodobý finanční majetek** – Hodnota této skupiny stálých aktiv se v průběhu sledovaného období nemění a obsahuje účast ve společnosti Služby obce Halenkov s. r. o. (*majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem*) a akcie společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín a. s. (*ostatní DFM*).
- **Dlouhodobé pohledávky** – Hlavní část hodnoty této skupiny tvoří poskytnutá bezúročná návratná finanční výpomoc MŠ Halenkov na realizování vybraných aktivit v rámci projektu Česko-slovenská cesta za poznáním, kde partnerem je obec Domaniža (*poskytnuté finanční výpomoci dlouhodobé*), v roce 2011 došlo k částečnému splacení finanční výpomoci a hodnota se snížila téměř o 29 %. Dále jsou každoročně placeny zálohy ve stejné výši 5 tis. Kč na palivovou kartu CCS (*dlouhodobé poskytnuté zálohy*).

Oběžná aktiva

V tabulce (Tab. 8) je uveden vývoj hodnot jednotlivých skupin oběžných aktiv s tím, že od roku 2010 se nepoužívá skupina účty rozpočtového hospodaření.

Tab. 8. Struktura oběžných aktiv (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Zásoby	391,25	479,73	440,70	313,92	217,82
Krátkodobé pohl.	1 515,27	1 348,68	1 111,10	22 286,91	32 811,82
Finanční majetek	2,02	23,92	17,16	1 764,76	2 269,69
ÚRH	4 331,64	5 262,63	6 196,47	---	---
Oběžná aktiva	6 240,18	7 114,96	7 765,43	24 365,59	35 299,33

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

- **Zásoby** – Do této skupiny spadá zejména dřevo, betonové panely, skelná vata (*materiál na skladě*), dále jsou evidovány popelnice (*zboží na skladě*). V letech 2010 a 2011 došlo k poklesu hodnoty této skupiny a to především z důvodu prodeje materiálu, který byl skladován na půdě ZŠ a musel být vyklizen kvůli plánovanému zateplování.
- **Krátkodobé pohledávky** – Rok 2009 je v případě hodnoty této skupiny zlomový, protože do tohoto roku docházelo ke každoročnímu poklesu o více než 11% a po tomto roce docházelo k růstu, kdy byla hodnota nejprve 20-krát vyšší (rok 2010) a

v roce 2011 zaznamenala nárůst ve výši 47 % oproti roku předešlému. Důvodem poklesu bylo zateplení a výměna oken na obecním úřadu v roce 2008, což přineslo nižší spotřebu energie (*poskytnuté provozní zálohy*). V roce 2009 došlo k nárůstu pohledávek za *odběratelé*, kde jsou účtovány vydané faktury v souvislosti s bytovým a nebytovým hospodářstvím. Dále se v tomto roce obec dohodla s nájemníkem, který ji dlužil peníze za odebrané energie v Lidovém domě (*ostatní pohledávky*), na snížení dlužné částky na 200 000 Kč (převedená do pohledávek za *odběratelé*), která bude splacena během čtyř let. Poté došlo k výrazné úhradě *pohledávek za rozpočtové příjmy* (snížení hodnoty o 95 %), kde byly účtovány zejména poplatky za komunální odpad. Významný nárůst hodnoty této skupiny v následujících dvou letech je způsoben již několikrát zmiňovanou reformou účetnictví veřejných financí, v rámci které přibyly zejména dvě položky (*dohadné účty aktivní a pohledávky za státním rozpočtem*), jež tvoří více než 84 % hodnoty této skupiny. V rámci položky *dohadné účty aktivní* se jedná o přijaté investiční dotace na akce, u kterých není provedeno závěrečné hodnocení investiční akce a není tedy jisté zda dané prostředky obci zůstanou. V roce 2010 se jednalo o dotace na kanalizaci a v roce 2011 přibyly dotace na zateplení MŠ a ZŠ. *Pohledávky za státním rozpočtem* obsahují získané dotace, které nejsou zatím finančně vypořádány a jedná se o dotace na územní plán (rok 2010) a výstavbu kolumbária na místním hřbitově (rok 2011).

- **Finanční majetek** – Do roku 2009 zde byly řazeny jen známky a stravenky (*ceniny*) a od roku 2010 byly do této skupiny zařazeny peněžní prostředky na bankovním účtu, který je vedený u České spořitelny a.s. Ve stejném roce byl zaznamenán pokles těchto prostředků o téměř 70 % z důvodu financování schodkového rozpočtu.
- **Účty rozpočtového hospodaření** – Tato skupina byla používána před reformou účetnictví veřejných financí. Obsahovala *bankovní účet*, který se každoročně zvyšoval díky přebytkovému rozpočtu a v roce 2009 *poskytnutou přechodnou výpomoc MŠ* ve výši 400 tis. Kč na již zmíněný projekt Česko-slovenská cesta za poznáním.

6.1.2 Pasiva

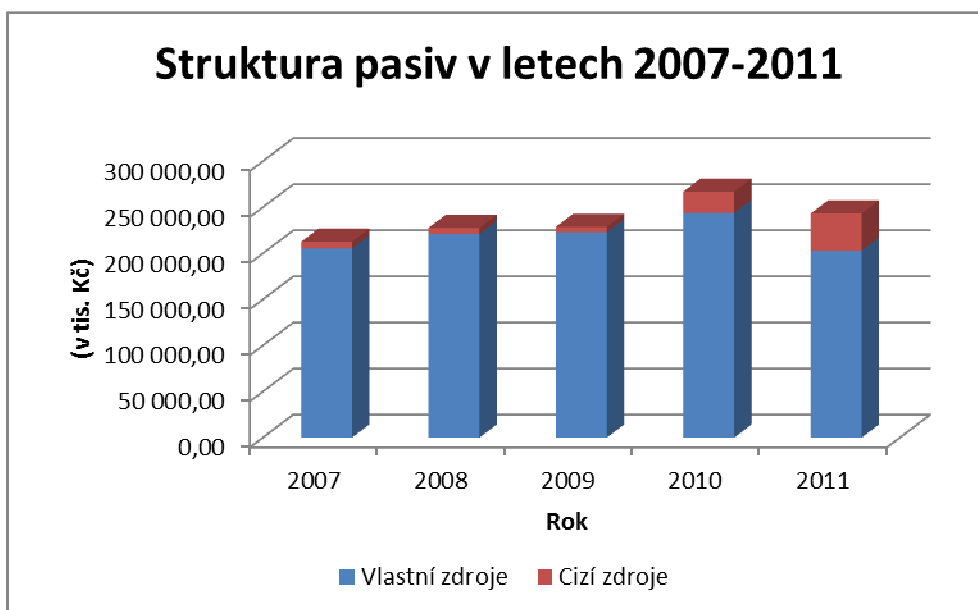
Struktura pasiv v podobě vlastních a cizích zdrojů je ve finančním vyjádření a procentuálním podílu na hodnotě celkových pasiv doložena tabulkou (Tab. 9). Poté jsou tato data zpracována v grafické formě v podobě grafu (Graf č. 3).

Tab. 9. Struktura pasiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011.

		2007	2008	2009	2010	2011
Vlastní zdroje	tis. Kč	205 300,01	221 237,92	222 827,32	243 801,63	202 969,82
	%	96,57	97,16	97,40	91,30	83,43
Cizí zdroje	tis. Kč	7 294,53	6 477,94	5 949,30	23 232,01	40 309,56
	%	3,43	2,84	2,60	8,70	16,57
Pasiva celkem	tis. Kč	212 594,55	227 715,85	228 776,62	267 033,64	243 279,38
	%	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Graf č. 3. Struktura pasiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Z tabulky i grafu je patrný stejný vývoj celkové hodnoty pasiv ve sledovaném období, jako byl vývoj hodnoty celkových aktiv a je tak splněna základní bilanční rovnice: aktiva = pasiva. Dále vidíme, že rozhodující část pasiv tvoří vlastní zdroje, které kromě roku 2011 vždy přesáhly hranici 90 %, co se týče podílu na celkových pasivech. Vlastní zdroje jsou tedy hlavním nástrojem financování majetku obce, což je obecně vnímáno jako bezpečné, ale na druhou stranu je toto financování považováno za dražší než financování ze zdrojů cizích. Cizí zdroje se do roku 2009 každoročně snižovaly v průměru o 9,6 % oproti roku

předešlému a v letech 2010 a 2011 se zvýšila výrazně jejich hodnota, nejprve o 290 % a poté o 73,5 %, vždy oproti předcházejícímu roku. Vývoj od roku 2010 je ovlivněn stejně jako vývoj aktiv reformou účetnictví veřejných financí. Důvody změn ve vývoji zdrojů krytí majetku budou přiblíženy v následující části.

Vlastní zdroje

V tabulce (Tab. 10) je uveden vývoj hodnot jednotlivých skupin vlastních zdrojů a je zřejmé, že reforma měla výrazný vliv na změnu struktury vlastních zdrojů. Nejvýznamnější zvýšení hodnoty bylo v letech 2008 a 2010, kdy se vlastní zdroje zvýšily o 7,7 % respektive 9,4 % oproti rokům předcházejícím. Naopak v roce 2011 byl zaznamenán jediný pokles hodnoty vlastních zdrojů ve sledovaném období o 16,7 %.

Tab. 10. Struktura vlastních zdrojů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Majetkové fondy	206 336,71	220 600,89	220 836,21	---	---
JÚJ	---	---	---	237 519,08	189 565,55
Fondy ÚJ	136,50	125,50	113,48	127,16	121,92
Zdroje krytí RH	162,00	54,00	0,00	---	---
VH*	-1 335,20	457,52	1 877,64	---	---
VH**	---	---	---	6 155,39	13 282,35
Vlastní zdroje	205 300,01	221 237,92	222 827,32	243 801,63	202 969,82

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

- **Majetkové fondy** – Tvořil fond dlouhodobého majetku, který sloužil k financování stálých aktiv. Navýšení v roce 2008 o téměř 7 % je způsobeno zejména změnou hodnoty staveb, která je uvedena v kapitole 6.1.1 Aktiva v analýze stálých aktiv.
- **Jmění účetní jednotky** – Vyjadřuje vlastní zdroj krytí aktiv, včetně oceňovacích rozdílů z přecenění majetku a závazků, dále jsou zde zahrnuty transfery na pořízení dlouhodobého majetku. Snížení hodnoty o více než 20 % bylo v roce 2011 způsobeno zápornou hodnotou položky *oceňovací rozdíly při změně metody*, která obsahuje oceňovací rozdíly vyplývající ze změn účetních metod a prvotního použití metody, která byla zmíněna v kapitole 6.1.1 Aktiva. (Vyhláška č. 410, 2009, s. 6864-6865)
- **Fondy účetní jednotky** – Obec má jediný fond a to peněžní, který je tvořen třemi procenty z ročních hrubých mezd zaměstnanců. Z tohoto fondu jsou vypláceny

odměny zaměstnancům, a také jsou jim poskytovány půjčky, což má za následek kolísání hodnoty této skupiny vlastních zdrojů ve sledovaném období.

- **Zdroje krytí rozpočtového hospodaření** – U obce Halenkov tato skupina obsahovala jen přijatou návratnou finanční výpomoc od Státního fondu životního prostředí, která byla použita na místní vodovod. V roce 2007 dosahovala výše výpomoci 162 tis. Kč a v průběhu následujících dvou let byla plně navrácena.
- **Výsledek hospodaření** – Do roku 2009 byl výsledek hospodaření počítán s návazností na rozpočet obce (VH*). V roce 2007 dosáhl záporných čísel a to proto, že položka *převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let*, která vykazuje nejvyšší hodnoty (v letech 2007 – 2009), dosáhla v tomto roce záporných hodnot. Důvodem byl schodek rozpočtu v roce 2006, kdy výdaje významně převyšovaly příjmy. V následujících dvou letech vykazovala obec kladný výsledek hospodaření, protože hospodařila s rozpočtovým přebytkem.

Od roku 2010 je výsledek hospodaření sestavován dle výkazu zisku a ztráty (VH**). Ve stejném roce obec Halenkov vykazovala *výsledek hospodaření běžného účetního období* ve výši 6,15 milionů Kč. Mezi nejvýznamnější náklady v tomto období patřily: *náklady na transfery* 6,1 milionů Kč (neinvestiční dotace poskytnuta obcí na provoz příspěvkových organizací, kde je obec zřizovatelem a fotbalovému klubu TJ Tatran Halenkov); *ostatní služby* 4,6 milionů Kč (poplatky za odvoz komunálního odpadu, náklady na zimní údržbu, náklady na telefon, stravenky atd.); *mzdové náklady* 3,5 milionů Kč; *spotřeba energie* 2,3 milionů Kč (plyn, voda a elektřina) a *opravy a udržování* 1 milion Kč (zejména opravy místních komunikací). Nejvýznamnějšími výnosy jsou *výnosy z daní a poplatků* ve výši 17,5 milionů Kč, které tak tvoří téměř 64 % všech výnosů. Dalšími významnými výnosy jsou: *výnosy z pronájmu* 2,1 milionů Kč (pronájem obecních bytů, Lidového domu, objektu bývalé knihovny, jiných nebytových prostor a pozemků); *výnosy z místních poplatků* 1,2 milionů Kč (poplatky za odvoz komunálního odpadu, ze psů, za užívání veřejného prostranství, za provozovaný výherní hrací přístroj) a *výnosy z prodeje vlastních výrobků* 1 milion Kč (prodej skelné vaty, dřeva a železa). V roce 2011 došlo k více než dvojnásobnému nárůstu hodnoty této skupiny, který způsobily dvě příčiny. Prvním důvodem je převedení výsledku hospodaření z roku 2010 na *nerozdělený zisk minulých let*. Druhou příčinou je navýšení výsledku

hospodaření běžného účetního období téměř o 1 milion Kč a to z důvodu růstu sumy výnosů, protože suma nákladů zůstala v obou letech přibližně stejná okolo 21 milionů Kč. Zvýšení výnosů bylo důsledkem prodeje vysokoobjemových železných nádrží, které byly vytaženy v rámci revitalizace bývalých armádních skladů.

Cizí zdroje

V rámci těchto pasiv jsou u obce Halenkov ve sledovaném období vykazovány pouze dvě skupiny cizích zdrojů - krátkodobé a dlouhodobé závazky. Z tabulky (Tab. 11) je patrné, že v období před reformou tvořily každoročně hlavní část hodnoty dlouhodobé závazky s podílem vyšším než 70 %. Růst hodnoty krátkodobých závazků v letech 2010 a 2011 je opět důsledkem reformy účetnictví, kdy se hodnota zvýšila o 1 117 % respektive 80 % oproti předešlým rokům.

Tab. 11. Struktura cizích zdrojů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Krátkodobé závazky	1 224,73	1 318,13	1 689,49	18 871,57	34 000,57
Dlouhodobé závazky	6 069,81	5 159,81	4 259,81	4 360,44	6 308,99
Cizí zdroje	7 294,53	6 477,94	5 949,30	23 232,01	40 309,56

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

- **Krátkodobé závazky** – Více než polovinu hodnoty krátkodobých závazků do roku 2009 tvoří *přijaté zálohy*, do kterých spadají přijaté zálohy na energie od nájemníků obecních bytových a nebytových prostor. V následujících dvou letech jsou dominantní položkou skupiny krátkodobých závazků *přijaté zálohy na dotace* (zálohy na investiční akce u kterých není provedeno závěrečné hodnocení), které každoročně tvoří více než 85 % hodnoty této skupiny. Nárůst hodnoty v roce 2011 o více než 15 milionů Kč je způsoben zejména investičními dotacemi na zateplení MŠ a ZŠ. Dalšími významnými položkami jsou *dohadné účty pasivní* s hodnotou 1,78 milionů Kč v roce 2011, které obsahují závazky u nichž není známa skutečná výše plnění k okamžiku účetního případu (u obce Halenkov se jedná o nevyfakturované dodávky energie a daň z příjmu PO za obce) a již zmíněné *přijaté zálohy* s hodnotou okolo jednoho milionu korun. (Vyhláška č. 410, 2009, s. 6866)
- **Dlouhodobé závazky** – Do roku 2009 zde spadal pouze dlouhodobý bankovní úvěr od České spořitelny a.s., který byl čerpán ve výši 6,16 milionů Kč v roce 2006, na dostavbu bytů v obecním úřadě, se stanovenou roční splátkou 900 tis. Kč. V roce

2010 došlo k navýšení hodnoty o více než 100 tis. Kč z důvodu *přijaté návratné finanční výpomoci* ve výši 1 milion Kč od Státního fondu životního prostředí na dostavbu kanalizace a vodovodu. Tato finanční výpomoc je úročena 1 % a je hrazena v pravidelných čtvrtletních splátkách. V následujícím roce se hodnota navýšila o téměř 45 %, kdy hlavní příčinou bylo čerpání nového dlouhodobého bankovního úvěru od České spořitelny a.s. ve výši 2,88 milionů Kč na dofinancování zateplení základní školy. Tento úvěr se začne splácet v letošním roce (2012) a spolu s úvěrem z roku 2006 by měly být plně splaceny v roce 2014. Dále ve stejném roce přibyla položka *ostatní dlouhodobé závazky* (112 tis. Kč) do které spadá tříměsíční kauce na nájem Lidového domu.

6.2 Analýza vyrovnanosti, plnění příjmů a čerpání výdajů rozpočtu

Obec Halenkov hospodaří stejně jako jiné územně samosprávné celky dle ročního rozpočtu, který je základním nástrojem jejich finančního hospodaření. V rámci rozpočtu se jedná o porovnání příjmů, které obec získává a výdajů, které obec vynakládá na zajištění běžného provozu a na aktivity související s rozvojem obce.

Nejprve v následující části porovnávám plnění schváleného rozpočtu se skutečným stavem na konci roku v jednotlivých letech. Poté jsou rozebrány jednotlivé skupiny příjmů a výdajů a přiblíženy nejvýznamnější důvody, které ovlivňují vývoj jejich hodnot ve sledovaném období.

Tab. 12. Vyrovnanost schváleného rozpočtu (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy	23 169,00	33 044,00	35 475,00	40 661,00	37 488,00
Výdaje	24 796,00	36 357,00	39 783,00	44 761,00	43 194,00
Rozdíl	-1 627,00	-3 313,00	-4 308,00	-4 100,00	-5 706,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Obec Halenkov, přesněji její zastupitelstvo schvalovalo v každém roce sledovaného období rozpočet jako schodkový (Tab. 12). Tento schodek byl postupem času navyšován až do svého maxima v roce 2011, kdy jeho hodnota dosáhla téměř šesti milionů korun. Každoroční deficit se pohyboval v rozmezí od 6,5 % do 13,2 % z plánovaných výdajů.

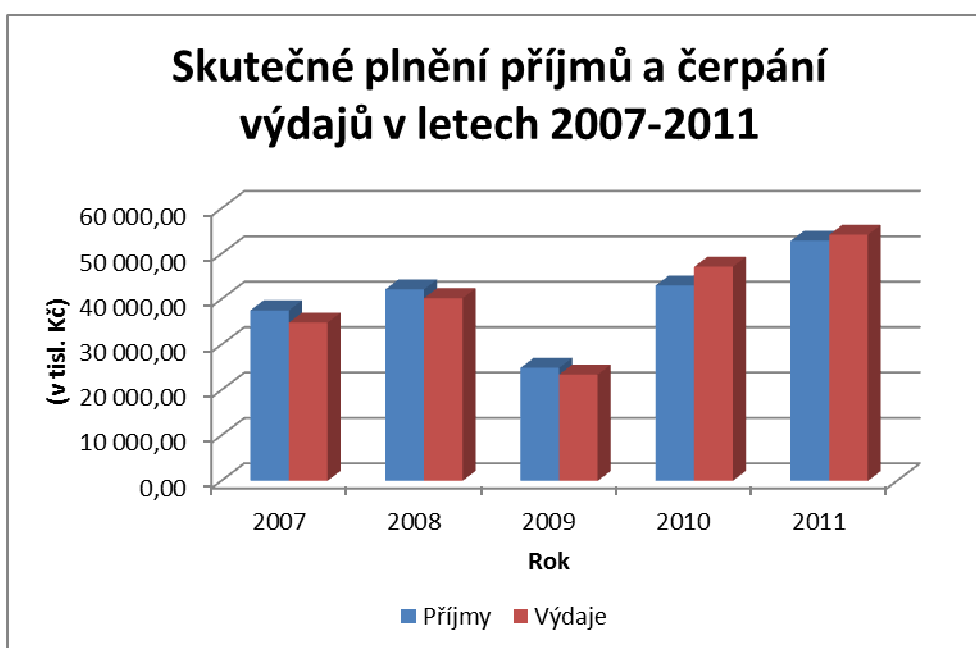
Tab. 13. Vyrovnanost skutečného rozpočtu (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy	37 551,02	42 181,52	24 890,38	43 016,34	52 885,56
Výdaje	34 846,76	40 232,52	23 402,55	47 164,46	54 221,68
Rozdíl	2 704,26	1 949,00	1 487,83	-4 148,12	-1 336,11

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Vývoj skutečných příjmů a výdajů obce Halenkov je doložen tabulkou (Tab. 13) a grafem (Graf č. 4). I když byly rozpočty ve všech letech sestavovány a poté i schvalovány jako schodkové, tak vedení obce se v letech 2007 – 2009 podařilo hospodařit tak, že skutečný stav rozpočtu na konci roku vykazoval kladný zůstatek, rozpočet byl tedy přebytkový. Tyto přebytky se pohybovaly v intervalu od 4,6 % do 7,2 % ze skutečných příjmů a jsou postupně využívány k financování různých aktivit v následujících dvou letech. Pouze v roce 2010 byl schválený schodek rozpočtu ve skutečnosti ještě více prohlouben a to o dalších 48 tis. Kč. V tomto roce byl zaznamenán nejvyšší deficitní rozpočet ve sledovaném období, který dosahoval téměř 9 % skutečných výdajů. V následujícím roce obec Halenkov po druhé ve sledovaném období hospodařila se schodkovým rozpočtem. Tento deficit dosahoval necelých 3 % skutečných výdajů a došlo tak k více než čtyřnásobnému snížení této hodnoty oproti schválenému rozpočtu.

Graf č. 4. Srovnání skutečných příjmů a výdajů obce Halenkov.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

6.2.1 Analýza příjmů

V tabulce (Tab. 14) je provedeno srovnání plnění příjmů schváleného, upraveného a skutečného rozpočtu, které je poté v tabulce (Tab. 15) vyjádřeno v procentech vůči skutečnému rozpočtu.

Tab. 14. Plnění rozpočtu příjmů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	23 169,00	33 044,00	35 475,00	40 661,00	37 488,00
Upravený rozpočet	34 941,00	40 198,20	36 030,90	43 224,70	52 097,00
Skutečnost	37 551,02	42 181,52	24 890,39	43 016,34	52 885,56

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Tab. 15. Plnění rozpočtu příjmů (v %).

	2007	2008	2009	2010	2011
Plnění SR (v %)	162,07	127,65	70,16	105,79	141,07
Plnění UR (v %)	107,47	104,93	69,08	99,52	101,51

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Ve sledovaném období, vyjma roku 2009, obec Halenkov rozpočtovala s příjmy nižšími, než jaké ve skutečnosti získala. Nejvýznamnější rozdíly byly zaznamenány v letech 2007 (rozdíl více než 14 milionů Kč) a 2011 (rozdíl více než 15 milionů Kč). V obou případech bylo navýšení způsobeno zejména růstem kapitálových příjmů a přijatých dotací. Rok 2009 znamenal nejvýznamnější snížení skutečných příjmů oproti schválenému i upravenému rozpočtu z důvodu vysokého nadhodnocení nedaňových příjmů.

Tab. 16. Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč).

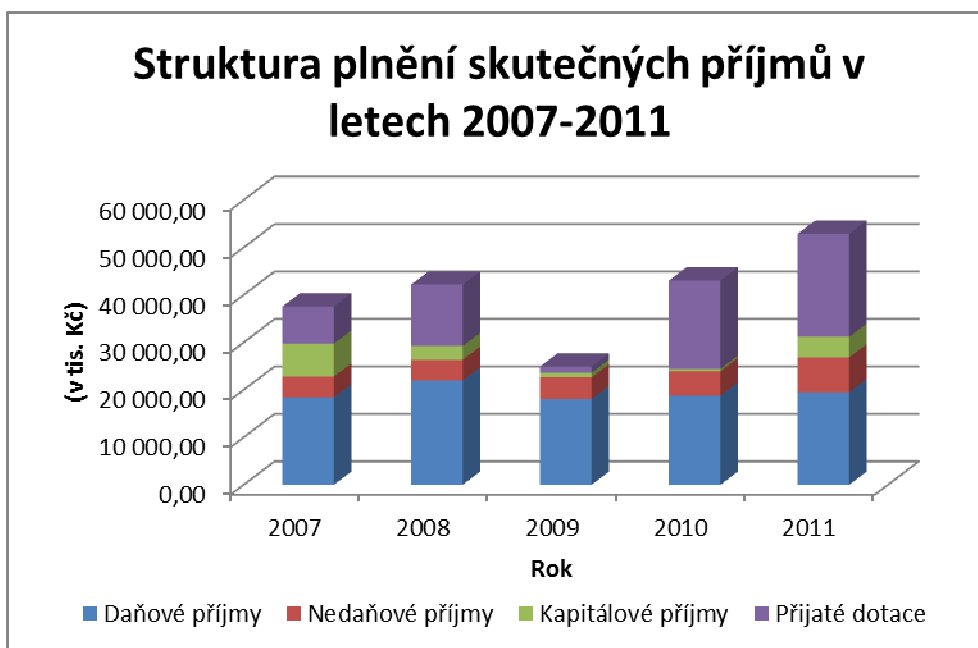
	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy	18 400,55	21 975,45	18 051,58	18 749,31	19 499,49
Nedaňové příjmy	4 365,32	4 336,33	4 567,01	5 165,51	7 341,25
Kapitálové příjmy	6 962,01	2 934,11	981,19	513,41	4 340,02
Přijaté dotace	7 823,14	12 935,63	1 290,61	18 588,11	21 704,81
Celkem	37 551,02	42 181,52	24 890,39	43 016,34	52 885,56

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Z tabulky (Tab. 16) i grafu (Graf č. 5) je patrné, že hlavní podíl na celkových příjmech ve sledovaném období mají příjmy daňové, které se v průměru podílejí na celkových příjmech padesáti procenty. V posledních dvou letech se k nim přidává skupina přijatých dotací, která tvořila 43 % respektive 41 % všech příjmů. Naopak nejnižšími hodnotami na celko-

vých příjmech se vyznačují příjmy kapitálové, vyjma roku 2007, kdy obec prodávala část svého majetku a kapitálové příjmy dosáhly téměř 7 milionů Kč, což znamenalo podíl ve výši 18,5 % celkových příjmů.

Graf č. 5. Struktura plnění skutečných příjmů.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou typickým hlavním zdrojem finančních prostředků všech veřejných rozpočtů. V případě obce Halenkov v sobě zahrnují:

- daň z příjmů FO (ze závislé činnosti a funkční požitky, ze samostatně výdělečné činnosti a z kapitálových výnosů);
- daň z příjmů PO;
- daň z přidané hodnoty;
- daň z nemovitostí;
- správní poplatky;
- místní poplatky (za likvidaci komunálního odpadu, ze psů, za provozovaný výherní hrací přístroj, za užívání veřejného prostranství a další);

Obec může svým rozhodnutím ovlivnit výši příjmů z daně z nemovitostí (stanovením místního koeficientu) a místních poplatků (v zákoně o místních poplatcích je uvedena horní hranice ceny místních poplatků).

Tab. 17. Plnění daňových příjmů (v tis. Kč).

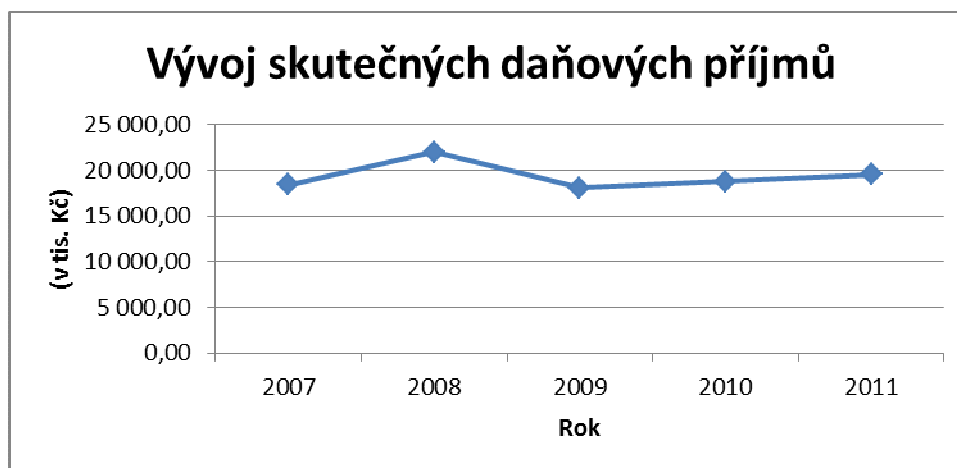
	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	16 057,00	17 138,00	19 285,00	18 720,00	18 420,00
Skutečnost	18 400,55	21 975,45	18 051,58	18 749,31	19 499,49

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

V roce 2008 byly přijaty nejvyšší daňové příjmy ve sledovaném období, které dosáhly téměř 22 milionů Kč (viz Tab. 17 a Graf č. 6), čímž došlo k nárůstu o více než 19 % oproti roku předešlému. Navíc v tomto roce byl zaznamenán největší rozdíl mezi schváleným rozpočtem a skutečným plněním, který dosáhl téměř 5 milionů Kč, což značí navýšení o více než 28 % oproti plánu. Důvodem byl růst daňových příjmů z právnických osob o 40 % a daně z přidané hodnoty o 28 %. Pouze v roce následujícím byly plánovány vyšší daňové příjmy, než které byly ve skutečnosti získány. Důvodem byly nižší příjmy z daní právnických osob, které se ve skutečnosti lišily oproti plánu o více než 1,4 milionů Kč. Domnívám se, že tento rozdíl je způsoben nižší ziskovostí právnických osob z důvodu dopadu finanční krize.

Nejvýznamnější část daňových příjmů ve sledovaném období tvoří – daň z přidané hodnoty (v průměru 41 %), daň z příjmů právnických osob (v průměru 25 %) a fyzických osob (v průměru 22 %).

Graf č. 6. Vývoj daňových příjmů v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

V roce 2008 došlo k novému rozdělení sdílených daní pro obce s cílem zamezit velkým rozdílům při jejich rozdělování mezi obcemi s počtem obyvatel, který byl těsně pod hranicí velikostní kategorie. Novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní nahradila původních 14 velikostních kategorií obcí dle počtu obyvatel pouze čtyřmi kategoriemi a byl zaveden nový algoritmus přerozdělování daňových příjmů s cílem snižovat skokové přechody mezi velikostními kategoriemi. Dále došlo ke zvýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 %. (Komárek, 2008)

Nedaňové příjmy

Výši a strukturu nedaňových příjmů může obec Halenkov přímo ovlivňovat a ve sledovaném období je tvořena zejména příjmy:

- z prodeje dřeva z obecních lesů;
- z pronájmu nemovitostí (hrobová místa, bytové a nebytové hospodářství);
- ze sběru a svozu komunálních odpadů;
- z prodeje drobného majetku;
- z úroků BÚ.

Tab. 18. Plnění nedaňových příjmů (v tis. Kč).

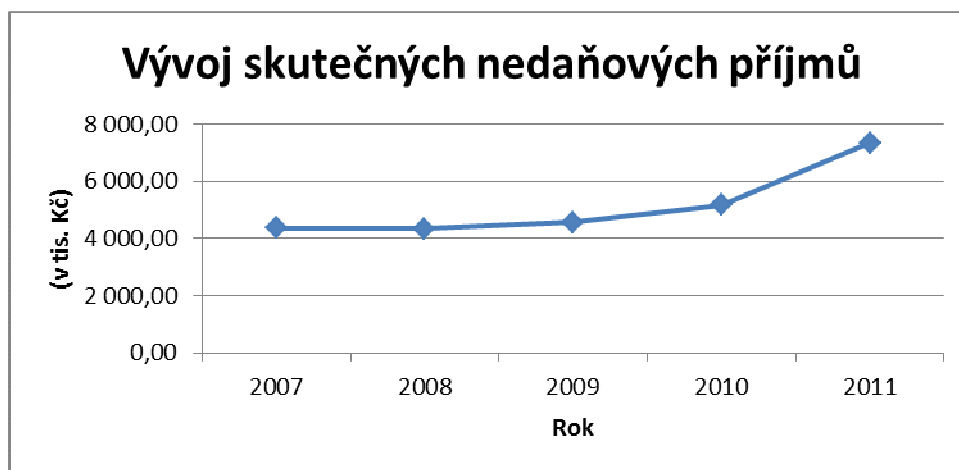
	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	3 115,00	11 930,00	14 914,00	21 145,00	6 484,00
Skutečnost	4 365,32	4 336,33	4 567,01	5 165,51	7 341,25

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

V letech 2008 – 2010 je dosahováno skutečných nedaňových příjmů v intervalu 24,4 % až 36,3 % ze schváleného rozpočtu. Ve všech třech letech způsobily nízké plnění žádosti o dotace, kde v podmínkách poskytovatele bylo stanoveno, že s danou částkou musí být rozpočtováno a po úspěšném získání byl tento příjem přemístěn do přijatých dotací. V roce 2008 se jednalo o částku 8 milionů Kč na místní komunikace. Následující rok žádala obec o dotaci na kanalizaci s plánovanou částkou ve výši 11 milionů Kč, ale k realizaci v roce 2009 nedošlo i z důvodu neustálých změn požadovaných dokumentů a položka byla proto vynulována. V roce 2010 plánovala obec se dvěma dotacemi. První případ se týkal opět dotace na kanalizaci, tentokrát ve výši 13 milionů Kč, která byla v průběhu roku přijata a druhá žádost o dotaci byla plánována na nákup hasičské techniky. Skutečné nedaňové pří-

jmy se v prvních dvou letech sledovaného období příliš neliší, ale od roku 2009 registrujeme nárůst této hodnoty, která dosahuje svého maxima v roce 2011 ve výši 7,3 milionů Kč (viz Tab. 18 a Graf č. 7), kdy došlo ke zvýšení těchto příjmů o 42 % oproti roku 2010. Hlavním důvodem tohoto navýšení byl růst objemu prodaného dřeva z obecních lesů o 1,1 milionů Kč a prodej kovového potrubí v hodnotě téměř 500 tis. Kč, které muselo být odklizen z bývalých armádních skladů kvůli revitalizaci tohoto území. Dále došlo k navýšení příjmů z nebytového hospodářství o 350 tis. Kč, které nejvíce souvisí s provozem Lidového domu, kde bylo navýšeno nájemné a zajištěn celoroční provoz oproti roku minulému. Poslední významnější příčinou bylo pořádání 1. Obecního plesu, kdy do rozpočtu obce přibýlo z prodeje vstupenek a tomboly 120 tis. Kč.

Graf č. 7. Vývoj nedaňových příjmů za léta 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Kapitálové příjmy

V průběhu let 2007 – 2011 byly u obce evidovány kapitálové příjmy z prodeje:

- pozemků;
- ostatních nemovitostí a jejich částí;
- ostatního DHM.

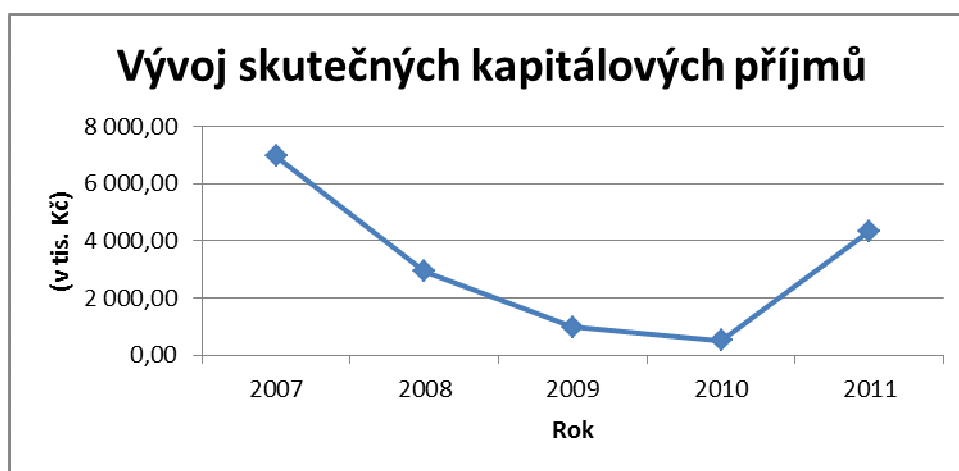
Tab. 19. Plnění kapitálových příjmů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	3 415,00	3 365,00	610,00	65,00	0,00
Skutečnost	6 962,01	2 934,11	981,19	513,41	4 340,02

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Do roku 2010 je zřejmý pokles kapitálových příjmů (viz Graf č. 8), což je logický důsledek toho, že obec hospodaří s omezeným množstvím majetku a nelze očekávat, že by docházelo k neustálému výraznějšímu snižování tohoto množství. Nejvyšší hodnota kapitálových příjmů byla získána v roce 2007 a nejvýznamnější rozdíl skutečného plnění oproti schválenému rozpočtu registrujeme v roce 2011 (viz Tab. 19). Oba tyto případy souvisí s bývalými armádními sklady pohonných hmot. Nejprve obec prodala část těchto bývalých skladů podnikatelům, kteří o tato aktiva projeví zájem. A v roce 2011 došlo k prodeji železných nádrží na pohonné hmoty, které byly z půdy vytaženy v rámci revitalizace tohoto území.

Graf č. 8. Vývoj kapitálových příjmů v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Přijaté dotace

Obecně můžeme rozlišit dle typu financovaných aktivit dotace na *běžné* (neinvestiční) a *kapitálové* (investiční). Obci se podařilo získat transfery od těchto poskytovatelů:

- investiční a neinvestiční transfery ze státního rozpočtu;
- investiční a neinvestiční transfery od krajů;
- investiční a neinvestiční transfery od obcí;
- investiční transfery ze státních fondů a od mezinárodních institucí.

Tab. 20. Plnění přijatých dotací (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	582,00	611,00	666,00	731,00	12 584,00
Skutečnost	7 823,14	12 935,63	1 290,61	18 588,11	21 704,81

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

V tabulce (Tab. 20) vidíme, že ve sledovaném období docházelo k výrazným odlišnostem mezi schváleným a skutečným rozpočtem. Důvodem je, že při sestavování rozpočtu jsou v této skupině uváděny pouze dotace, jejichž příjem má obec písemně potvrzený.

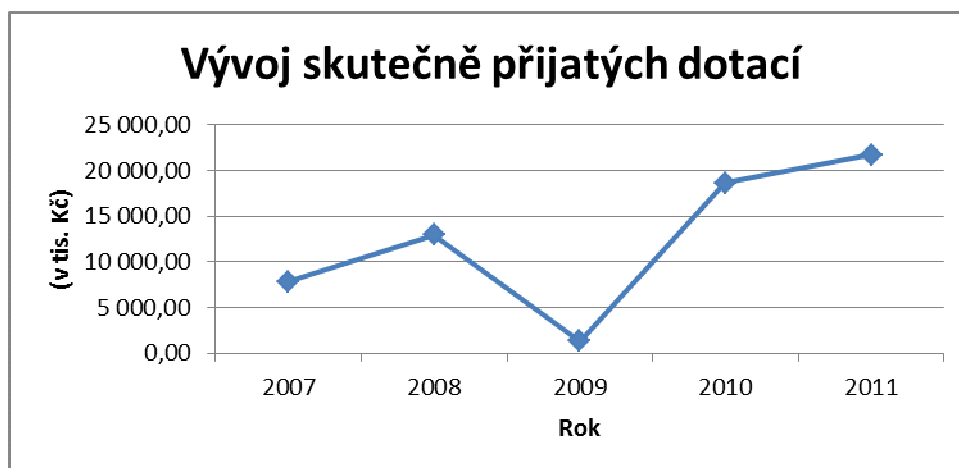
Převahu v přijatých dotacích mají ty investičního charakteru, které ve sledovaném období tvoří podíl v intervalu 80 % až 90 %. Výjimkou je pouze rok 2009, kdy byly všechny přijaté dotace neinvestičního charakteru. Tyto neinvestiční transfery od státu, krajů a obcí jsou využívány při financování výkonu státní správy a dále slouží jako příspěvek na žáky MŠ a ZŠ.

Nejvýznamnějším poskytovatelem investičních transferů u obce Halenkov je stát, který přerozděluje získané finanční prostředky z fondů EU. Ve čtyřech letech sledovaného období byly přijaty investiční dotace na tyto akce:

- Rok 2007 – získána dotace od státu ve výši 6,7 milionů Kč na rekonstrukci kuchyně ZŠ, kde byly realizovány veškeré potřebné stavební práce, nakoupeno a instalováno nové technologické vybavení.
- Rok 2008 – nejvýznamnější část (8 milionů Kč) investičních dotací tvořila dotace ze státních zdrojů na opravu místních komunikací, dále byla s pomocí dotace opravena lesní cesta v místní části Bratřejůvka a poslední významnější investiční dotace byla přijata na opravu střechy ZŠ.
- Rok 2010 – znamenal pro obec Halenkov získání investičních dotací (12,15 milionů Kč) z fondů EU a 714 tis. ze Státního fondu životního prostředí na výstavbu kanalizace v místních částech obce. Dále byly přijaty finanční prostředky od mezinárodních institucí v rámci příhraniční spolupráce s obcí Štiavnik na Slovensku. Obec Štiavnik byla hlavním partnerem projektu a po obdržení dotace přeposlala obci Halenkov investiční dotaci (2,9 milionů Kč) na nákup hasičské techniky. Poslední významnější investiční dotaci (700 tis. Kč) v tomto roce získala obec od Zlínského kraje na vypracování studie využitelnosti území bývalých armádních skladů pohonných hmot.
- Rok 2011 – byl pro obec Halenkov rokem, kdy byla částka přijatých dotací nejvyšší za sledované období (viz Graf č. 9). Nejvyšší částka byla přijata na revitalizaci bývalých armádních skladů pohonných hmot (8 milionů Kč). Od roku 2010 probíhalo zateplování ZŠ a MŠ, kde byla navíc vyměněna okna. Na tyto práce byla v roce

2011 přijata dotace ve výši 9,4 milionů (5,7 milionů pro ZŠ a 3,7 milionů pro MŠ), z čehož bylo 96 % získáno z fondů EU a zbytek ze státního rozpočtu. Dále obec obdržela dotaci 1,2 milionů na vypracování územního plánu.

Graf č. 9. Vývoj přijatých dotací za léta 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

6.2.2 Analýza výdajů

V následujících dvou tabulkách (Tab. 21 a Tab. 22) je nejprve provedeno srovnání čerpání výdajů v absolutních částkách schváleného, upraveného a skutečného rozpočtu, a poté následuje porovnání vůči skutečně čerpaným výdajům v procentech.

Tab. 21. Čerpání rozpočtu výdajů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	24 796,00	36 357,00	39 783,00	44 761,00	43 194,00
Upravený rozpočet	36 568,00	43 511,20	40 368,90	49 141,70	57 803,00
Skutečnost	34 846,75	40 232,52	23 402,55	47 164,46	54 221,68

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Tab. 22. Čerpání rozpočtu výdajů (v %).

	2007	2008	2009	2010	2011
Plnění SR (v %)	140,53	110,66	58,83	105,37	125,53
Plnění UR (v %)	95,29	92,46	57,97	95,98	93,80

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Základem schválených výdajů jsou většinou provozní výdaje. Výjimkou je pouze rok 2010, kdy kapitálové výdaje ve schváleném rozpočtu představovaly 61 % celkových výdajů. Stejně jako u příjmů bylo kromě roku 2009 počítáno s nižšími výdaji, než jaké byly ve sku-

tečnosti čerpány. Nejvýznamnější rozdíly byly v letech 2007 (rozdíl více než 10 milionů Kč) a 2011 (rozdíl více než 11 milionů Kč). V obou případech došlo k výraznému navýšení kapitálových výdajů. Naopak pouze v roce 2009 došlo k vysokému nadhodnocení schválených výdajů (více než 16 milionů Kč) oproti výdajům skutečným. Hlavním důvodem bylo zahrnutí plánovaných výdajů na investiční záměr, na který si obec podala žádost o dotaci, jež byla získána až v roce následujícím.

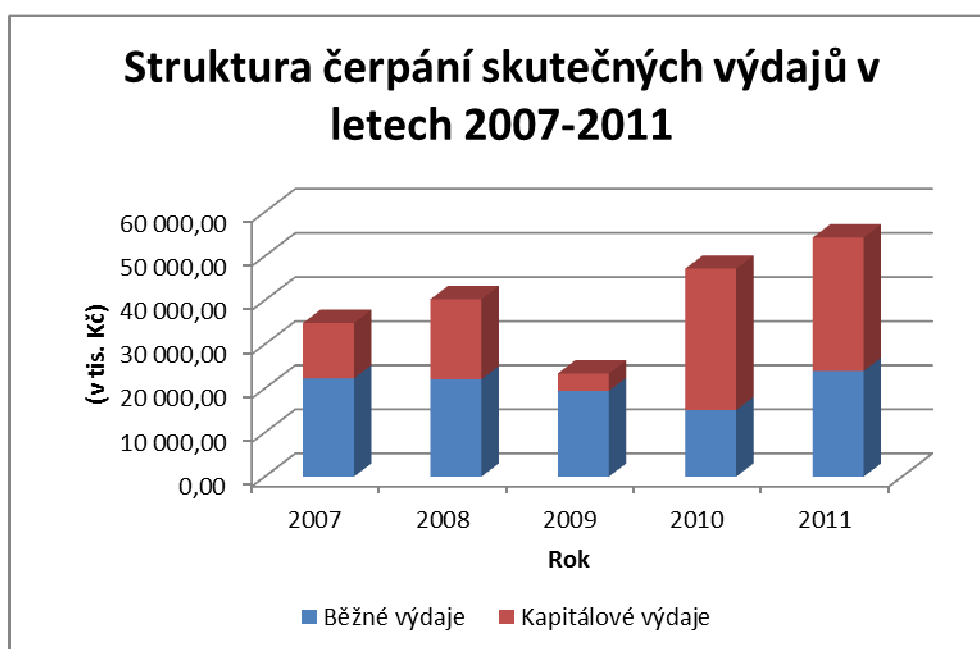
Tab. 23. Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Běžné výdaje	22 279,87	22 070,36	19 424,45	15 097,37	23 961,92
Kapitálové výdaje	12 566,88	18 162,16	3 978,10	32 067,09	30 259,75
Celkem	34 846,75	40 232,52	23 402,55	47 164,46	54 221,68

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

V prvních třech letech tvoří běžné výdaje hlavní podíl na celkových výdajích, který se pohybuje v intervalu 55 % až 83 %. Z tabulky (Tab. 23) i grafu (Graf č. 10) je patrný nárůst hodnoty kapitálových výdajů v následujících dvou letech sledovaného období z důvodu vysoké investiční aktivity obce. Kapitálové výdaje tvořily v těchto letech v průměru 62 % všech skutečných výdajů. V roce 2010 došlo k jejich navýšení o více než 800 % oproti roku předešlému. V následujícím roce byly zaznamenány nejvyšší celkové výdaje ve sledovaném období, které dosáhly více než 54 milionů Kč.

Graf č. 10. Struktura čerpání výdajů v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Běžné výdaje

Nejčastějšími běžnými výdaji v obci Halenkov jsou:

- platy zaměstnanců;
- neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím;
- výdaje na opravy a udržování (včetně energií – elektřina, plyn a voda).

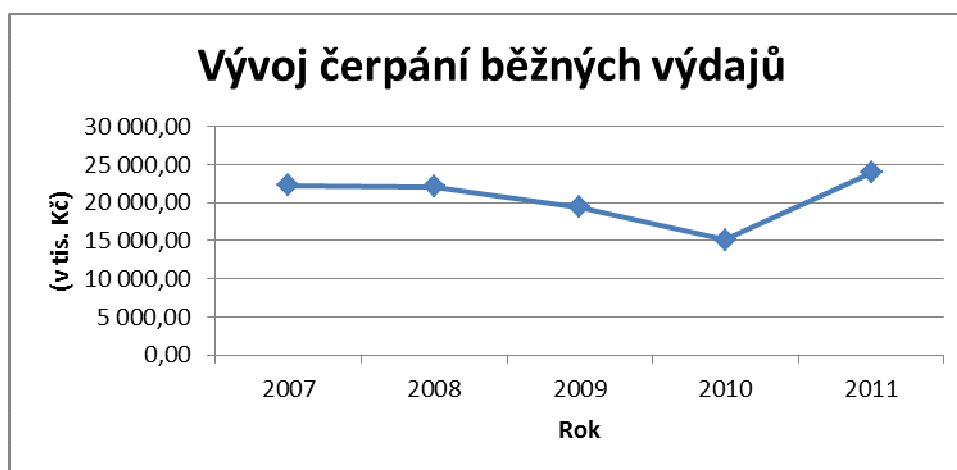
Tab. 24. Čerpání běžných výdajů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	19 802,00	31 482,00	21 083,00	17 022,00	25 235,00
Skutečnost	22 279,87	22 070,36	19 424,45	15 097,37	23 961,92

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

K nejvýraznějšímu rozdílu mezi schváleným rozpočtem a skutečností došlo v roce 2008, kdy byly skutečné výdaje o 30 % nižší než plánované. Tento pokles zapříčinila změna běžných výdajů na kapitálové, z důvodu toho, že poskytovatel zaúčtoval finanční prostředky na opravu místních komunikací jako investici. Nejnižší skutečné výdaje byly registrovány v roce 2010 (viz Graf č. 11) a měly souvislost s daní z přidané hodnoty, kterou obec zaplatila zejména v rámci budování kanalizace územnímu finančnímu orgánu. Tento orgán poté obci ve stejném roce vrátil nadměrný odpočet (3 miliony Kč), který byl zařazen do běžných výdajů v záporné hodnotě. Naopak v roce následujícím vidíme v tabulce (Tab. 24) výdaje nejvyšší, které způsobilo zejména vytažení nádrží na pohonné hmoty (1,86 mil. Kč), vlastní daňová povinnost 1,25 mil. Kč a růst výdajů na opravy místních komunikací.

Graf č. 11. Vývoj čerpání běžných výdajů v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Kapitálové výdaje

Tyto výdaje jsou oproti běžným výdajům vynakládány na investiční záměry a v případě obce Halenkov se jedná zejména o investiční nákupy (investice do pozemků, staveb, strojů a dopravních prostředků).

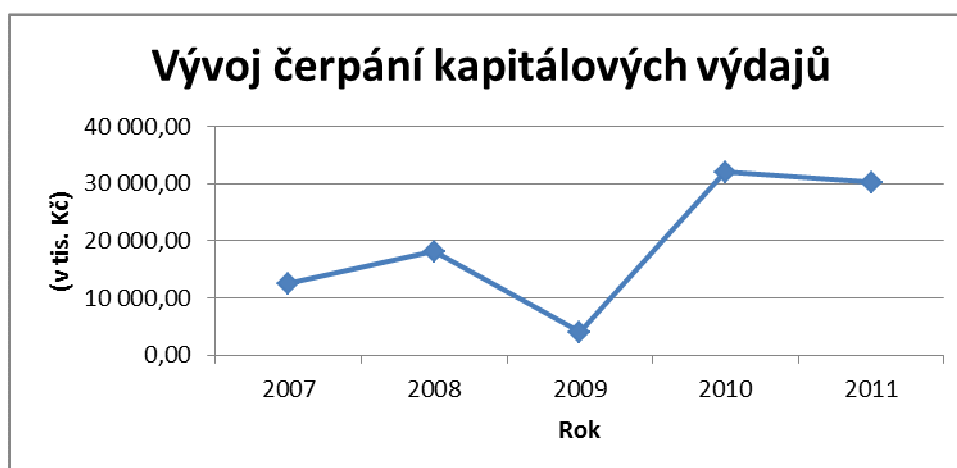
Tab. 25. Čerpání kapitálových výdajů (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Schválený rozpočet	4 994,00	4 875,00	18 700,00	27 739,00	17 959,00
Skutečnost	12 566,88	18 162,16	3 978,10	32 067,09	30 259,75

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Výše kapitálových výdajů je silně závislá na přijatých dotacích investičního charakteru. V roce 2009 obec nezískala žádnou dotaci tohoto charakteru, a proto byly čerpány nejnižší kapitálové výdaje ve sledovaném období (viz Tab. 25 a Graf č. 12).

Graf č. 12. Vývoj čerpání kapitálových výdajů v letech 2007 – 2011.

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

Většina kapitálových výdajů souvisí s investičními akcemi, které byly v této práci už zmíněny, ale pro přehlednost a názornost finanční náročnosti těchto akcí dokládám stručný přehled nejvýznamnějších investic realizovaných v průběhu sledovaného období.

- Rok 2007
  - o rekonstrukce kuchyně ZŠ (8,2 milionů Kč)
- Rok 2008
  - o oprava místních komunikací (9,2 milionů Kč)
  - o oprava střechy ZŠ (2,2 milionů Kč)

- oprava lesní cesty v místní části Bratřejůvka (2,1 milionů Kč)
- Rok 2010
  - výstavba kanalizace (21,5 milionů Kč)
  - nákup požární techniky (3,6 milionů Kč)
  - částečné zateplení objektu ZŠ (2,2 milionů Kč)
  - příspěvek MASVHV na stavbu cyklostezky (1,6 milionů Kč)
  - studie využitelnosti území bývalého armádního skladu (891 tis. Kč)
- Rok 2011
  - částečná revitalizace bývalých armádních skladů pohonných hmot (12,9 milionů Kč)
  - dokončení zateplení objektu ZŠ (8,8 milionů Kč)
  - zateplení a výměna oken v objektu MŠ (4,6 milionů Kč)
  - revitalizace hřbitova a výstavba kolumbária (2,2 milionů Kč)

6.3 Další ukazatele

V této subkapitole jsou uvedeny vybrané ukazatele finanční analýzy. Jedná se o ukazatele autarkie, který vyjadřuje míru finanční soběstačnosti v provozování hlavní činnosti. Dále uvádím ukazatele běžné likvidity, který udává schopnost daného subjektu splácet své krátkodobé závazky. Na závěr je vypočten ukazatel dluhové služby, který je důležitou součástí monitoringu obcí a provozní přebytek.

6.3.1 Ukazatel autarkie

Tab. 26. Ukazatel autarkie v letech 2010 – 2011.

	2010	2011
Výnosy z hlavní činnosti (v tis. Kč)	27 340,35	29 729,91
Náklady na hlavní činnost (v tis. Kč)	20 428,36	20 848,81
Autarkie (%)	133,84%	142,60%

Zdroj: Účetní výkazy obce 2010 – 2011. Vlastní zpracování.

Data vhodná pro výpočet tohoto ukazatele jsou pouze od roku 2010, od kterého jsou obce povinny vypracovávat výkaz zisku a ztráty. V obou sledovaných letech dosahuje ukazatele autarkie hodnot vyšších než 100 % a to o několik desítek procent (viz Tab. 26), což tedy znamená, že obec Halenkov bez problému pokrývá náklady na hlavní činnost výnosy ze stejné činnosti. V roce 2011 došlo k nárůstu ukazatele o necelých 9 % a to z důvodu růstu výnosů, což způsobil prodej vysokoobjemových železných nádrží, které byly umístěny pod zemí v bývalých armádních skladech pohonných hmot v Halenkově.

6.3.2 Ukazatel běžné likvidity

Za kritickou hodnotu ukazatele běžné likvidity se obecně považuje hodnota 1. U obce Halenkov dochází ve sledovaném období k poklesu hodnoty tohoto ukazatele až k hodnotě 1,04 v roce 2011 (viz Tab. 27). Ale i přes tento výrazný pokles by obec měla být schopna okamžitě splatit své krátkodobé závazky.

Tab. 27. Ukazatel běžné likvidity v letech 2007 – 2011.

	2007	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	6 240,18	7 114,96	7 765,41	24 365,59	35 299,33
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	1 224,73	1 318,13	1 689,49	18 871,57	34 000,57
Běžná likvidita	5,10	5,40	4,60	1,29	1,04

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

6.3.3 Ukazatel dluhové služby

Ukazatel se vypočítá podle postupu, který je uveden v tabulce (Tab. 1) a je součástí kapitoly 3.1 *Dluhová služba*. Ve sledovaném období byla zaznamenána nejvyšší hodnota ukazatele dluhové služby v roce 2007 a to 6,26 % (viz Tab. 28). Tato hodnota ani zdaleka nedosahuje hranice 30 %, která je Ministerstvem financí ČR považována jako horní limit tohoto ukazatele.

V rámci výpočtu dluhové základny se jedná o daňové a nedaňové příjmy, které jsou v celkové hodnotě převzaty z rozpočtu, ale u přijatých dotací se jedná jen o jednu položku z celého souboru přijatých dotací, a to o přijaté dotace ze státního rozpočtu na výkon veřejné správy a příspěvek na žáky základní školy.

Dluhová služba zahrnuje úroky a splátky jistin a dluhopisů, které spolu souvisejí. Úroky jsou totiž placeny z dlouhodobého bankovního úvěru a návratné finanční výpomoci od

Státního fondu životního prostředí, jejichž splátky jsou zachyceny v položce splátky jistin a dluhopisů. V roce 2009 byly ukončeny splátky leasingu, za které byl pořízen osobní automobil Škoda Roomster.

Tab. 28. Ukazatel dluhové služby v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč).

Název položky	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy	18 400,55	21 975,45	18 051,58	18 749,31	19 499,49
Nedaňové příjmy	4 365,32	4 336,33	4 567,01	5 165,51	7 341,25
Přijaté dotace	496,73	520,76	565,80	973,00	942,10
Dluhová základna	23 262,60	26 832,54	23 184,39	24 887,82	27 782,83
Úroky	278,60	312,64	201,65	113,16	126,49
Splátky jistin a dluhopisů	1 023,00	1 018,00	954,00	900,00	1 042,95
Splátky leasingu	154,64	149,68	140,98	0,00	0,00
Dluhová služba	1 456,24	1 480,32	1 296,63	1 013,16	1 169,44
Ukazatel dluhové služby v %	6,26	5,52	5,59	4,07	4,21

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

V roce 2012 lze očekávat mírné zvýšení ukazatele dluhové služby oproti roku 2011 a to z důvodu, že započne splácení dlouhodobého úvěru, který byl čerpán v roce 2011 na dofinancování zateplení objektu základní školy.

6.3.4 Provozní přebytek

V rámci sledovaného období zaznamenala obec Halenkov své nejvyšší provozní přebytky v letech 2008 a 2010 (viz Tab. 29). Důvodem v roce 2008 byly zejména vyšší příjmy z daní právnických osob, právnických osob za obce a z přidané hodnoty. Naopak v roce 2010 byly přijaty nejvyšší nedaňové příjmy ve sledovaném období a došlo k významnému snížení stránky výdajové z důvodu, který je uveden v kapitole 6.2.2 *Analýza výdajů* (běžné výdaje).

Tab. 29. Provozní přebytek v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč).

	2007	2008	2009	2010	2011
Běžné příjmy	22 765,87	26 311,78	22 618,59	23 914,82	26 790,73
Běžné výdaje	22 279,87	22 070,36	19 424,45	15 097,37	23 961,92
Provozní přebytek	486,00	4 241,42	3 194,14	8 817,45	2 828,81

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2011. Vlastní zpracování.

7 PROJEKT REVITALIZACE NÁVSI OBCE HALENKOV

Obec Halenkov v současné době nenabízí svým občanům vhodné veřejné prostranství pro jejich shromažďování a trávení volného času. Tento stav mohu posoudit i díky svým znalostem místního prostředí. Proto se v rámci projektové části mé diplomové práce zaměřím na revitalizaci návsi obce Halenkov, která je jedním z cílů obce, jež má přispět k rozvoji daného území, a je s ní počítáno v územním plánu.

V této části je nejprve popsán samotný projekt, pro který je dále vypracována síťová analýza. Stěžejní část této kapitoly je zaměřena na identifikování možností financování tohoto investičního záměru a v jejím závěru je navrhnout nejvhodnější způsob pro obec Halenkov.

7.1 Popis projektu

V rámci revitalizace návsi obce Halenkov je plánováno s úpravou ploch v bezprostředním okolí obecního úřadu. Řešené území se nachází přímo ve středu obce a je situováno v těsné vazbě na hlavní komunikační tah ze Vsetína na Velké Karlovice. V prostorách přímo před obecním úřadem je plánována modernizace dosavadního veřejného prostranství, jehož ústředním bodem by byl vodní prvek, dále by došlo k úpravám a výstavbě chodníků, mobiliářů, přístřešku na kontejnery, parkovacích míst a vegetačním úpravám. Vedle obecního úřadu směrem k místnímu hřbitovu je navrhována demolice objektu bývalé prodejny stavebnin. Na tomto místě je navržena výstavba galerie, která by nabízela návštěvníkům stálou expozici věnovanou životu v obci Halenkov a významným osobnostem této obce. Budova galerie by dále sloužila k pořádání různých akcí a tematických výstav věnovaných různým autorům. Tato stavba a její činnosti výrazně povedou k rozvoji kulturního života v obci. Dále směrem ke hřbitovu a za obecním úřadem je navrhován prostor, kde by byla upravena a vysazena nová zeleň, vybudovány chodníky, altán, odpočívadla a jiné mobiliáře. Tento prostor má sloužit jako klidová zóna pro občany. V rámci tohoto prostoru je projektováno dětské hřiště, které není k dispozici ani v jiných částech obce. Jeho vybudování může přispět ke zvýšení atraktivnosti obce a rozšíření možností pro využívání volného času pro rodiny s dětmi.

V současné době nedisponuje obec Halenkov podrobným rozpočtem celého projektu, proto jsou celkové náklady revitalizace návsi, na základě rozhovoru s vedením obce, odhadovány ve výši 16,5 milionů Kč.

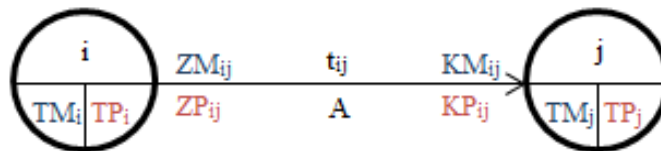
7.2 Síťová analýza projektu

Síťová analýza patří k nejčastěji aplikovaným a propracovaným metodám operačního výzkumu. Z tohoto důvodu jsem se rozhodl využít tuto analýzu (přesněji časovou analýzu síťového grafu – metodu kritické cesty) pro znázornění činností, které souvisejí s projektem revitalizace návsi obce Halenkov. Výhodou při jejím vypracovávání je možnost využití softwarové podpory, jež umožní výstup v grafické podobě, která je velmi názorná a srozumitelná. (Kolčavová, 2010, s. 137 a 155)

7.2.1 Časová analýza síťového grafu - metoda CPM

Metoda CPM (Critical Path Method – metoda kritické cesty) je deterministická, protože doby trvání všech činností jsou považovány za pevně dané. Pro nalezení kritické cesty se používá síťový graf, který je orientovaný, souvislý, hranově nebo uzlově ohodnocený a obsahuje dva speciální uzly – vstup a výstup. Daný síťový graf obsahuje mnoho různých aktivit a na obrázku (Obr. 5) jsou uvedeny obecné charakteristiky, které souvisejí s jednotlivými činnostmi. (Kolčavová, 2010, s. 139 a 142)

Obr. 5. Obecná charakteristika činnosti projektu.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Vysvětlivky k jednotlivým charakteristikám v obrázku (Obr. 5):

- i, j – pořadová čísla uzlů;
- t_{ij} – doba trvání činnosti;
- A – činnost;
- $TM_{i,j}$ – nejdříve možný termín uzlu; $TM_i = ZM_{ij}$; pokud do uzlu vstupuje více hran, potom platí $TM_j = \text{nejvyšší } KM_{ij}$;
- $TP_{i,j}$ – nejpozději přípustný termín uzlu; $TP_j = KP_{ij}$; pokud do uzlu vstupuje více hran, potom platí $TP_i = \text{nejnižší } ZP_{ij}$;
- ZM_{ij} – nejdříve možný začátek provádění činnosti;

- KM_{ij} – nejdříve možný konec provádění činnosti; $KM_{ij} = ZM_{ij} + t_{ij}$;
- ZP_{ij} – nejpozději přípustný začátek provádění činnosti; $ZP_{ij} = KP_{ij} - t_{ij}$;
- KP_{ij} – nejpozději přípustný konec provádění činnosti. (Kolčavová, 2010, s. 142-143)

Metoda CPM má tři fáze. V první fázi se postupuje od vstupního uzlu k výstupnímu a počítají se nejdříve možné začátky a konce prováděných činností. Druhá fáze slouží k výpočtu nejpozději přípustných začátků a konců prováděných činností. Postupuje se opačně než v první fázi, tedy od výstupního uzlu až po vstupní uzel. Poslední fáze slouží k vypočítání časových rezerv, přičemž pro každou činnost můžeme určit tři časové rezervy:

- *celková časová rezerva* ($RC_{ij} = TP_j - t_{ij} - TM_i$) – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který se může zpozdít ukončení realizace činnosti, aniž by došlo ke změně doby trvání celého projektu;
- *volná časová rezerva* ($RV_{ij} = TM_j - t_{ij} - TM_i$) – určuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdít ukončení činnosti, aniž by se následujícím činnostem zabránilo začít v nejdříve možném termínu;
- *nezávislá časová rezerva* ($RN_{ij} = \max(TM_j - t_{ij} - TP_i; 0)$) – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který je možno zpozdít ukončení činnosti, která začala v nejpozději přípustném termínu, aniž by se tím zabránilo bezprostředně následujícím činnostem začít v nejdříve možném termínu. (Kolčavová, 2010, s. 143-144)

Hlavním cílem časové analýzy projektu je nalezení nejkratší možné doby, za kterou můžeme realizovat projekt komplexní revitalizace návsi obce Halenkov. Pro určení této doby je nezbytné zjistit *kritické činnosti* (činnosti, jejichž všechny časové rezervy jsou nulové), které v síťovém grafu tvoří *kritickou cestu* (je součtem dob trvání všech kritických činností a jedná se o nejkratší možnou dobu realizace celého projektu). (Kolčavová, 2010, s. 144)

Pro provedení časové analýzy projektu revitalizace návsi a nalezení kritické cesty musíme znát všechny činnosti, které projekt zahrnuje, návaznosti těchto činností a dobu trvání jednotlivých činností (viz Tab. 30). (Kolčavová, 2010, s. 155)

Tab. 30. Činnosti projektu revitalizace a jejich charakteristika.

Činnost	Popis činnosti	Doba trvání (dny)	Předcházející činnost
A	Vypracování studie	60	-
B	Projektová dokumentace	90	A
C	Vyhlášení veřejné zakázky	60	B
D	Posouzení a výběr nejlepší nabídky	3	C
E	Uzavření smlouvy	3	D
F	Zaměření stavby	3	E
G	Přípravné práce	5	F
H	Demoliční práce	7	F
I	Instalace vodního prvku	10	G
J	Zemní práce	60	I
K	Výstavba galerie	35	H
L	Stavba dětského hřiště	10	G
M	Instalace mobiliáře	7	J, K, L
N	Vegetační úpravy	15	M
O	Dokončovací práce	2	N
P	Kolaudace	1	O

Zdroj: Vlastní zpracování.

V následující části jsou uvedeny všechny údaje nezbytné pro určení kritické cesty (Tab. 31), která je poté znázorněna v grafické podobě (Obr. 6). Kritická cesta je složena z těchto kritických činností: A→B→C→D→E→F→G→I→J→M→N→O→P. Nejkratší doba trvání projektu je 319 dní a celkové časové rezervy jsou u činností H (33 dní), K (33 dní) a L (60 dní). V případě činností X_1 a X_2 se jedná o fiktivní činnosti, které mají pouze pomocný charakter při vypracování síťového grafu.

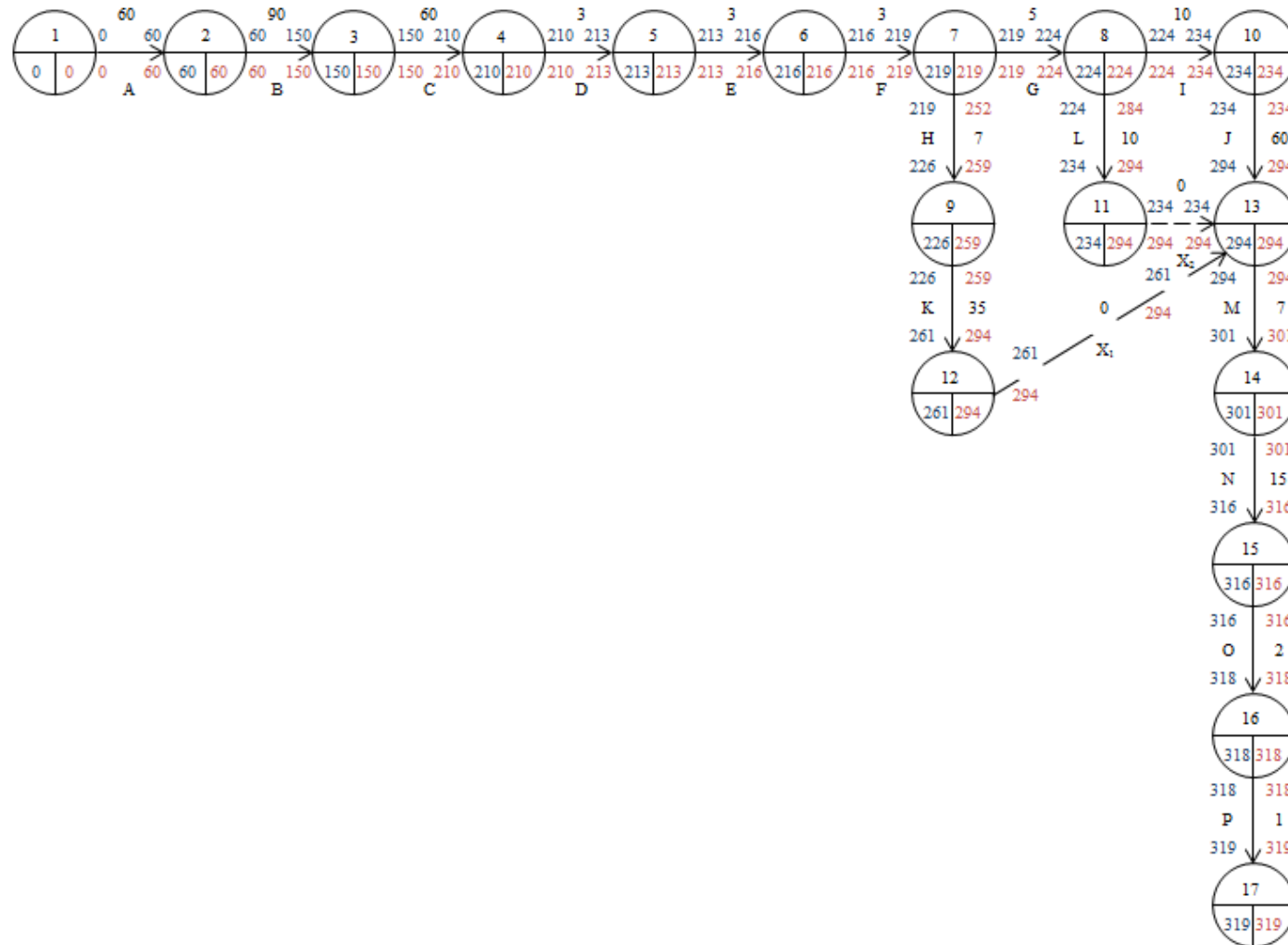
Pokud bychom chtěli zkrátit dobu realizace celého projektu, je nutné se zaměřit na výše uvedené kritické činnosti. Zkrácením doby trvání těchto činností bychom docílili snížení doby realizace celého projektu, ale zároveň by se zvýšily náklady na realizaci těchto činností. V případě zájmu o snížení celkových nákladů projektu je nutné se zaměřit na činnosti mimo kritickou cestu (H, K, L), protože u nich existuje časová rezerva.

Tab. 31. Časové charakteristiky a rezervy jednotlivých činností projektu.

Činnost	Číslo uzlů	Doba trvání (dny)	Nejdříve možný		Nejpozději přípustný		Časová rezerva		
			začátek ZM_{ij}	konec KM_{ij}	začátek ZP_{ij}	konec KP_{ij}	celková RC_{ij}	volná RV_{ij}	nezávislá RN_{ij}
A	1, 2	60	0	60	0	60	0	0	0
B	2, 3	90	60	150	60	150	0	0	0
C	3, 4	60	150	210	150	210	0	0	0
D	4, 5	3	210	213	210	213	0	0	0
E	5, 6	3	213	216	213	216	0	0	0
F	6, 7	3	216	219	216	219	0	0	0
G	7, 8	5	219	224	219	224	0	0	0
H	7, 9	7	219	226	252	259	33	0	0
I	8, 10	10	224	234	224	234	0	0	0
J	10, 13	60	234	294	234	294	0	0	0
K	9, 12	35	226	261	259	294	33	0	0
X ₁	12, 13	0	261	261	301	301	-	-	-
L	8, 11	10	224	234	284	294	60	0	0
X ₂	11, 13	0	234	234	301	301	-	-	-
M	13, 14	7	294	301	294	301	0	0	0
N	14, 15	15	301	316	301	316	0	0	0
O	15, 16	2	316	318	316	318	0	0	0
P	16, 17	1	318	319	318	319	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Obr. 6. Hranově ohodnocený síťový graf.

Zdroj: Vlastní zpracování.

7.2.2 Tvorba časové analýzy síťového grafu pomocí programu WinQSB

V této části využijí při nalezení kritické cesty program WinQSB, který také může sloužit ke kontrole správnosti předešlé části. Uvedu zde obrázky s jednotlivými kroky v tomto programu, kdy jsou nejprve zadány vstupní údaje (viz Obr. 7 a Obr. 8), které jsou poté programem vyhodnoceny.

Obr. 7. Specifikace problému.

Zdroj: Vlastní zpracování v programu WinQSB.

Na obrázku (Obr. 8) můžeme vidět tabulku, do které jsou zadány přecházející činnosti, které musí být ukončeny před započítáním dané činnosti a doby trvání jednotlivých činností.

Obr. 8. Zadání návaznosti činností a dob trvání.

Activity Number	Activity Name	Immediate Predecessor (list number/name, separated by ',')	Normal Time
1	A		60
2	B	A	90
3	C	B	60
4	D	C	3
5	E	D	3
6	F	E	3
7	G	F	5
8	H	F	7
9	I	G	10
10	J	I	60
11	K	H	35
12	L	G	10
13	M	J, K, L	7
14	N	M	15
15	O	N	2
16	P	O	1

Zdroj: Vlastní zpracování v programu WinQSB.

Obr. 9. Výsledná tabulka z programu WinQSB.

04-14-2012 16:28:17	Activity Name	On Critical Path	Activity Time	Earliest Start	Earliest Finish	Latest Start	Latest Finish	Slack (LS-ES)
1	A	Yes	60	0	60	0	60	0
2	B	Yes	90	60	150	60	150	0
3	C	Yes	60	150	210	150	210	0
4	D	Yes	3	210	213	210	213	0
5	E	Yes	3	213	216	213	216	0
6	F	Yes	3	216	219	216	219	0
7	G	Yes	5	219	224	219	224	0
8	H	no	7	219	226	252	259	33
9	I	Yes	10	224	234	224	234	0
10	J	Yes	60	234	294	234	294	0
11	K	no	35	226	261	259	294	33
12	L	no	10	224	234	284	294	60
13	M	Yes	7	294	301	294	301	0
14	N	Yes	15	301	316	301	316	0
15	O	Yes	2	316	318	316	318	0
16	P	Yes	1	318	319	318	319	0
	Project	Completion	Time	=	319	days		
	Number of	Critical	Path(s)	=	1			

Zdroj: Vlastní zpracování v programu WinQSB.

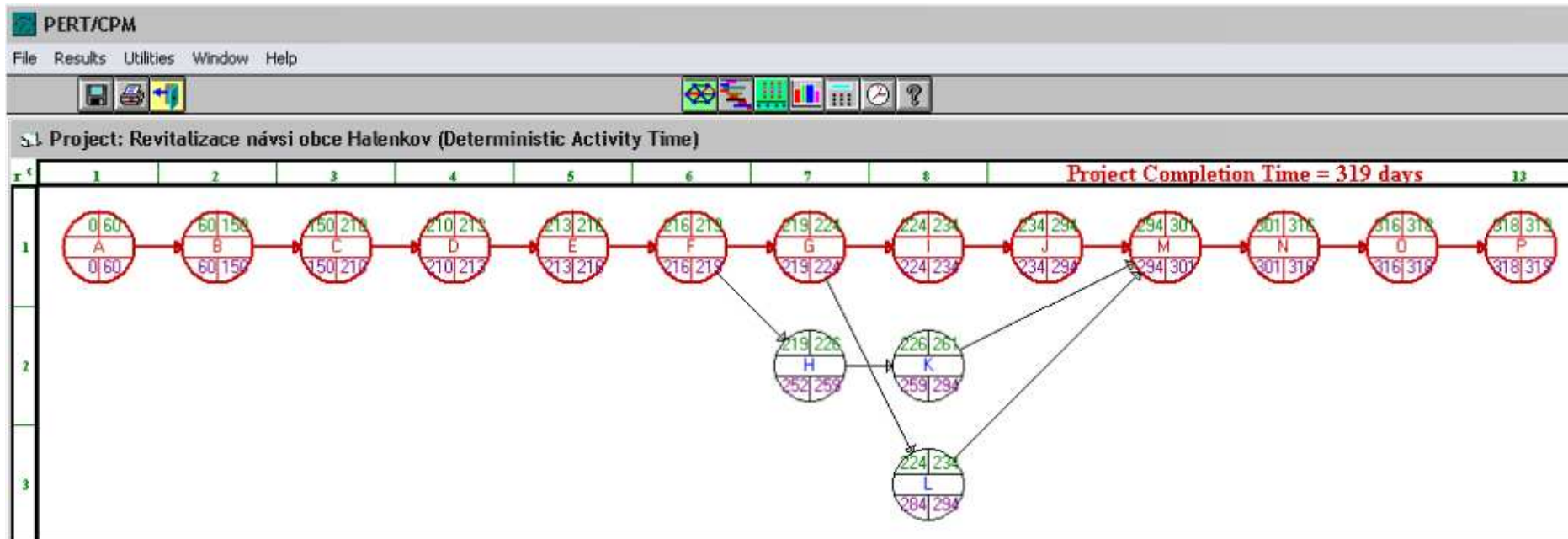
Obrázek (Obr. 9) znázorňuje výslednou tabulku z programu WinQSB. Jsou zde naznačeny kritické činnosti, které jsou poté pro přehlednost uvedeny na obrázku (Obr. 10). Kritická cesta je pouze jedna a uvádí dobu realizace projektu v délce 319 dní. Ve výsledné tabulce jsou uvedeny časové charakteristiky a rezervy jednotlivých činností.

Obr. 10. Kritické činnosti projektu.

04-14-2012	Critical Path 1
1	A
2	B
3	C
4	D
5	E
6	F
7	G
8	I
9	J
10	M
11	N
12	O
13	P
Completion Time	319

Zdroj: Vlastní zpracování
v programu WinQSB.

Obr. 11. Uzlově ohodnocený síťový graf.

Zdroj: Vlastní zpracování v programu WinQSB.

Výsledné grafické zpracování z programu WinQSB, které je v podobě uzlově ohodnoceného síťového grafu znázorňuje obrázek (Obr. 11). Kritická cesta, která určuje nejkratší možnou dobu realizace projektu, a kritické činnosti jsou znázorněny červenou barvou uzlů a hran.

Pokud bychom prakticky aplikovali tuto síťovou analýzu, je potřeba si uvědomit, že kritická cesta není počítána jednou pro vždy. Informace získané analýzou kritické cesty jsou dále využívány pro zjištění možností, jak zkrátit celkovou dobu trvání projektu. Ovšem tyto možnosti jsou závislé na finančních prostředcích a pro jejich uskutečnění je nutné mít rezervní zdroje. (Kolčavová, 2010, s. 144)

7.3 Financování projektu

Tato subkapitola je zaměřena na možnosti, jak financovat realizaci investičního záměru obce. Obci se nabízí tři možnosti financování daného projektu – vlastní zdroje, cizí návratné a cizí nenávratné zdroje.

V případě **vlastních zdrojů** obec Halenkov v současné době nedisponuje dostatečným množstvím peněžních prostředků na pokrytí všech nákladů souvisejících s revitalizací návsí a pro jejich získání by obec byla nucena prodat část svého majetku. V tuto chvíli obec nevlastní žádný nepotřebný majetek, který by mohla prodat, a z tohoto důvodu tento způsob financování nedoporučuji a nebudu se jím dále zabývat.

Další možností jsou **návratné cizí zdroje**, kdy jsou různými bankovními subjekty nabízeny odlišné úvěry pro municipální sféru. Například Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s., která je rozvojovou bankou České republiky, nabízí obcím úvěr z Regionálního rozvojového fondu na financování projektů ke zlepšení místní infrastruktury. Charakteristika tohoto úvěru je následující:

- výše úvěru: do 30 mil. Kč;
- úroková sazba: pevná po celou dobu splácení úvěru a aktuální úroková sazba pro duben 2012 činí 1,95 % p.a., stanovena dle vzorce = (sazba 10Y IRS + 1,67 %) : 2;
- čerpání: až po dobu 3 let od data podpisu smlouvy o úvěru;
- doba splatnosti: do 10 let od data podpisu smlouvy o úvěru;
- odklad splátek jistiny úvěru: až o 3 roky od data podpisu smlouvy o úvěru. (Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s., © 2004)

Ani přes výše uvedenou výhodnou možnost čerpání úvěru se mi v tuto chvíli nejví využití cizích návratných zdrojů jako vhodné, protože z vypracované analýzy vyplývá, že obec bude až do roku 2014 splácet dva úvěry. Další úvěr, navíc v takové výši, by mohl hospodaření obce ovlivnit na několik let dopředu a dále by došlo i k významnému navýšení hodnoty ukazatele dluhové služby.

Nenávratné cizí zdroje jsou pro obec nejvhodnějším způsobem financování, protože při jejich úspěšném získání se jí dostává finančních prostředků, které mohou pokrýt významnou část nákladů investičního záměru. Z vypracované analýzy vyplývá, že nenávratné cizí

zdroje jsou důležitým zdrojem prostředků sloužících pro financování aktivit obce Halenkov a zejména v posledních dvou letech sledovaného období tvoří podstatnou část všech příjmů. Z těchto důvodů se zaměřím jen na možnosti získání finančních prostředků z dotačních programů a nadačních fondů.

V následujících dvou dílčích kapitolách jsou uvedeny různé možnosti financování daného projektu. První kapitola (7.3.1) je věnována financování revitalizace návsi jako celku. Tento projekt je přiblížen v kapitole 7.1 *Popis projektu*. V druhé kapitole (7.3.2) je tato revitalizace rozdělena do čtyř etap, na které je možno žádat finanční podporu od různých poskytovatelů.

7.3.1 Financování komplexní revitalizace návsi

Po průzkumu možných dotačních titulů jsem našel pouze jednu možnost, která by vyhovovala plánované revitalizaci návsi obce Halenkov. Jedná se o dotační program v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava, který spadá do druhé prioritní osy – Integrovaný rozvoj a obnova regionu.

Oblast podpory 2.3 Rozvoj venkova

Tato oblast podpory se zaměřuje na rozvoj území obcí v Olomouckém a Zlínském kraji, které mají více než 500 obyvatel a méně než 5 000 obyvatel. Jejím globálním cílem je zvýšení kvality života na venkově.

Snahou této oblasti je podpořit tradiční sounáležitost obyvatelstva s regionem a mělo by dojít ke snížení masového přesunu mladé populace z venkovských oblastí v důsledku omezených možností a zhoršení věkové struktury obyvatelstva. Globální cíl této oblasti je klíčový pro snižování regionálních rozdílností mezi venkovskými a městskými oblastmi.

Minimální výše dotace jsou 2 miliony Kč a maximální výše dotace na jeden individuální projekt je stanovena na 27 milionů Kč, přičemž výše podpory ze strukturálních fondů (Evropský fond pro regionální rozvoj) může dosáhnout až 85 % celkových způsobilých výdajů projektu.

Podoblast podpory 2.3.1 Fyzická revitalizace území

Tato podoblast podporuje široké spektrum aktivit, ale zamýšlený investiční záměr zahrnuje pouze činnosti, které souvisejí s těmito vytyčenými aktivitami – komplexní řešení s cílem

revitalizovat náměstí, parky a další veřejná prostranství včetně veřejné zeleně. V rámci této podoblasti budou preferovány komplexní revitalizace a komplexní řešení veřejných prostranství.

V tuto chvíli (duben 2012) není aktuální výzva této podoblasti, ale je plánována od května do června tohoto roku. V této výzvě budou uvedeny podrobné podmínky možnosti čerpání dotace z tohoto dotačního programu.

Při zpracovávání této části jsem vycházel z prováděcího dokumentu „Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava“ z ledna roku 2012. (Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, 2012, str. 89-98)

7.3.2 Financování jednotlivých etap projektu

Tuto část jsem se rozhodl vypracovat jako druhou možnou variantu financování revitalizace návsi z nenávratných cizích zdrojů a to z důvodu, že některé plánované činnosti v rámci komplexní revitalizace návsi by nemusely splňovat podmínky výše zmíněné výzvy. Podstatou této varianty je rozdělení celého projektu do jednotlivých etap, na které je možno žádat finanční prostředky z různých dotačních titulů a grantů. Jedná se o čtyři následující etapy:

- Dětské hřiště – umístěno v rámci parku a odděleno dvěma hliněnými valy, součástí jsou různé herní prvky (houpačky, pérovací koník, domeček a jiné), předpokládané náklady ve výši 250 tisíc Kč.
- Galerie – před výstavbou galerie musí dojít k demolici objektu bývalé prodejny stavebnin s předpokládanými náklady ve výši 750 tisíc Kč; výstavba budovy galerie s plánovanými náklady ve výši 5 milionů Kč.
- Park – jedná se o prostor, který je v popisu projektu označován jako klidová zóna, plánované náklady 6,1 milionů Kč.
- Náves (ústřední prostor s vodním prvkem) – revitalizace dosavadních shromažďovacích prostor, předpokládané náklady 4,4 milionů Kč.

V příloze P VI je uvedena fotografie území plánovaného investičního záměru s jednoduchým grafickým rozdělením do jednotlivých etap.

Financování dětského hřiště

Výstavba dětského hřiště představuje dle plánovaných nákladů jednotlivých etap finančně nejméně náročnou investici, ale i přesto je možno na ni získat dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj ČR nebo grant od Nadace ČEZ.

Podpora obnovy a rozvoje venkova, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Tato oblast se formou neinvestičních a investičních dotací zaměřuje na podporu obnovy a rozvoje venkovských obcí, s předpokladem participace obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. V rámci tohoto podprogramu je nabízeno pět dotačních titulů a pro výstavbu dětského hřiště je vhodný *dotační titul č. 2 – Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci*. Díky této podpoře od Ministerstva pro místní rozvoj ČR bylo v minulosti vybudováno mnoho dětských hřišť.

Příjemci podpory, z tohoto dotačního titulu, mohou být obce do 3 000 obyvatel a svazky obcí. Dotace je poskytována až do výše 70 % způsobilých výdajů akce, kdy dolní limit dotace činí 50 tis. Kč a horní limit 400 tis. Kč. Budou podporovány akce, jejichž výstupy slouží převážně dětem a mládeži. Přičemž tato skupina obyvatel se musí na výběru a přípravě (respektive realizaci) této akce prokazatelně podílet. Dle účelu jsou podporovány různé projekty, ale pro výstavbu dětského hřiště je důležité zaměření tohoto dotačního titulu na rekonstrukci nebo vybudování zařízení pro volnočasové aktivity.

Výzva pro tento dotační titul byla v letošním roce již ukončena, ale tento program má několikaletou tradici, takže lze předpokládat novou výzvu na začátku roku 2013.

Tato část je zpracována na základě *Zásad k podprogramu – Podpora obnovy a rozvoje venkova*. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2011)

Nadace ČEZ

Nadace ČEZ (dříve Nadace Duhová energie) byla založena dne 25. července 2002 dle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Nejvýznamnějším dárce je společnost ČEZ a.s. a některé další společnosti Skupiny ČEZ. Účelem zřízení této Nadace byla podpora projektů, které dosahují obecně prospěšných cílů zejména v oblasti rozvoje duchovních hodnot, vědy, vzdělání, sportu, ochrany lidského zdraví, lidských práv nebo ji-

ných humanitárních hodnot, ochrany kulturních památek a životního prostředí. (Nadace ČEZ, © 2012b)

Nadace se dlouhodobě věnuje podpoře výstavby dětských a sportovních hřišť. Prioritou této podpory je vytvořit vhodné prostředí pro hru a sport, kdy je kladen důraz na bezpečnost povrchu hřiště a jednotlivých herních prvků, či dodržení hygienických norem. Dále je také důležité estetické zpracování daného hřiště a kvalita zázemí pro dospělý doprovod. Za dobu své existence podpořila Nadace výstavbu hřišť částkou přesahující 233 milionů korun, za kterou bylo vybudováno více než 185 dětských a sportovních hřišť. Nejvýznamnějším a dlouhodobým projektem Nadace ČEZ je výstavba dětských a sportovních hřišť, které jsou od roku 2006 označovány názvem „**Oranžová hřiště**“. (Nadace ČEZ, © 2012c)

Oranžová hřiště je projekt zaměřený na podporu výstavby nových nebo rekonstrukci stávajících dětských, sportovních i multifunkčních hřišť. Žadatelé o finanční podporu z tohoto projektu mohou být obce nebo města. (Nadace ČEZ, © 2012d)

Nadace poskytuje nadační příspěvek na základě žádosti žadatele, kterou zašle v elektronické nebo listinné podobě dle podmínek vyhlášeného grantového řízení a v ní si určí požadovanou výši finanční podpory. Poté ředitel Nadace předloží žádosti k posouzení správní radě, která s konečnou platností rozhoduje o udělení nadačních příspěvků. Správní rada přesně specifikuje výši nadačního příspěvku a účel jeho použití nebo žádost zamítne. S úspěšným žadatelem je uzavřena smlouva o poskytnutí nadačního příspěvku. Žadatel je povinen použít nadační příspěvek v souladu s účelem, k němuž byl poskytnut a vyúčtování tohoto užití doložit, protože Nadace je oprávněna provádět průběžnou kontrolu použití finančního příspěvku. Pokud žadatel poruší povinnosti při nakládání s finančními prostředky od Nadace, je nucen nadační příspěvek nebo jeho část vrátit. (Nadace ČEZ, © 2012a)

Grantové řízení pro projekt Oranžové hřiště je vyhlašováno jednou do roka a pro tento rok (2012) byl příjem žádostí již ukončen. Další možnost žádat o grant na výstavbu dětského hřiště bude mít obec v roce 2013. Nadace ČEZ podporuje ročně okolo třiceti projektů. (Nadace ČEZ, © 2012d)

Financování galerie

Před samotnou výstavbou budovy galerie je nutné provést demolici objektu bývalé prodejny stavebnin, na kterou je možno žádat o dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

Na výstavbu galerie by podle mého názoru bylo možno žádat o finanční prostředky z Regionálního operačního programu Střední Morava.

Operační program Životní prostředí

Objemem financí (5 miliard euro) ze všech prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku na období 2007 – 2013 se jedná o druhý největší český operační program. Cílem tohoto programu je ochrana a zlepšování kvality životního prostředí, což je považováno za základní princip trvale udržitelného rozvoje. (Operační program Životní prostředí, 2007)

Odpovědnost za správu Operačního programu Životní prostředí má Státní fond životního prostředí spolu s Ministerstvem životního prostředí. Tento program byl připraven ve spolupráci s Evropskou komisí a přináší České republice prostředky, které jsou rozděleny do osmi oblastí. (Operační program Životní prostředí, 2007)

Pro plánovanou demolici budovy bývalé prodejny stavebnin je nejdůležitější šestá prioritní osa, která podporuje projekty související se zlepšováním stavu přírody a krajiny. Přesněji se jedná o *Oblast podpory 6.5 – Podpora regenerace urbanizované krajiny*. Tato oblast podpory je zaměřena na udržitelný rozvoj sídel prostřednictvím zachování a zvyšování počtu a rozlohy ploch přírodního charakteru, zakládání zelených prstenců kolem části historické kulturní krajiny, výsadby vegetace a odstraňování nevyužívaných objektů v chráněných územích a územích zařazených do soustavy Natura 2000 (Soustava chráněných území, které jsou vytvářeny jednotnými principy na území všech států Evropské unie. Cílem je zabezpečit ochranu živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určité oblasti). Právě do této soustavy spadá území obce Halenkov a je i součástí Chráněné krajinné oblasti Beskydy. (Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí ČR, 2012; Natura 2000, 2006)

Poskytnuté dotace z tohoto programu mohou dosáhnout až 90 % z celkových způsobilých výdajů projektu. Výhodou těchto dotací je možnost jejich čerpání již v průběhu realizace projektu na vystavené a dodavatelům neuhrazené faktury (v jiných případech je běžné zpětné financování). (Operační program Životní prostředí, 2007)

V letošním roce není plánována žádná výzva této oblasti, ale z výročních zpráv je patrné, že výzvy v této oblasti patří mezi pravidelné. Proto lze předpokládat vyhlášení výzvy v následujícím roce (2013).

Regionální operační program Střední Morava

Tento program nabízí obci vhodnou možnost, jak získat finanční prostředky na výstavbu galerie. V rámci tohoto programu se jedná o oblast podpory 3.1 – Integrovaný rozvoj cestovního ruchu. Podpora je zaměřena na rozvoj aktivit cestovního ruchu s důrazem na celoroční zvýšení návštěvnosti a může dosáhnout až 85 % celkových způsobilých výdajů projektu.

Oblast podpory 3.1 – Integrovaný rozvoj cestovního ruchu je rozdělena do několika podoblastí z hlediska území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb. Každé území je řešeno samostatně v rámci jednoho integrovaného plánu rozvoje území. Mezi tyto území patří i oblast Horního Vsacka, jehož součástí je i obec Halenkov. Výstavba galerie by podle mého názoru naplňovala aktivitu této podoblasti, kterou je rozvoj a obnova infrastruktury pro kulturně-poznávací formy cestovního ruchu, lázeňství a výstavnictví (je možná i výstavba nové infrastruktury).

Vyhlášení výzvy pro podoblast Horního Vsacka je plánováno na červen až červenec letošního roku (2012).

Financování parku

Při vyhledávání finančních podpor na vybudování parku se mi podařilo nalézt čtyři vhodné možnosti, což je z hlediska jednotlivých etap tohoto projektu nejvíce. Domnívám se, že hlavním důvodem tohoto počtu je současná situace společnosti, která se stále více zaměřuje na různé činnosti související s péčí o životní prostředí, které je každodenně lidstvem devastováno. První dva programy byly již v této práci zmíněny a jedná se o *Regionální operační program Střední Morava* (Oblast podpory 2.3 Rozvoj venkova: Podoblast podpory 2.3.1 – Fyzická revitalizace území, v rámci které by vybudování parku spadalo mezi aktivity související s transformací neefektivně využívaných urbanizovaných ploch na nové využití) a *Operační program Životní prostředí* (Oblast podpory 6.5 – Podpora regenerace urbanizované krajiny, v dané oblasti podpory by tato etapa spadala mezi aktivity zaměřené na individuální zakládání a obnovu parků a další nelesní zeleně na plochách vymezených v územně plánovací dokumentaci). Zbývající dvě možnosti finanční podpory jsem našel u nadací *VIA* a *Partnerství*.

Nadace VIA

VIA je soukromá nezávislá česká nadace, která vznikla v roce 1997. Byla založena, aby navázala na činnost české pobočky americké nadace The Foundation for a Civil Society, která do roku 1990 působila v Československu. V současné době patří mezi největší a nejaktivnější české nadace a od svého vzniku podpořila více než 2 650 dobročinných projektů v částce přesahující 227 milionů Kč. Díky tomu se stala největším soukromým podporovatelem komunitního rozvoje v Čechách a na Moravě. (Nadace VIA, © 2008a)

Pomoc Nadace VIA je zaměřena do tří oblastí:

- pomáhat rozvíjet komunitní život českých měst a obcí;
  - posilovat neziskové organizace a investovat do jejich profesionálního rozvoje;
  - pomáhat obnovovat zpřetrhané tradice filantropie a dárcovství v České republice.
- (Nadace VIA, © 2008a)

Pro podporu místních iniciativ nabízí Nadace VIA mnoho programů, ale pro možnost získání grantu na realizování dané etapy je nejvhodnější program *Místo, kde žijeme*. Od roku 2001 Nadace VIA podporuje obnovu či výstavbu veřejných prostranství (parky, návsi, náměstí, dvory činžovních domů, opuštěné a nepoužívané plochy nebo jiné veřejné plochy v obci či městě) se zapojením místních občanů a od roku 2009 je tato podpora realizována v rámci výše zmíněného programu. Nadace plánuje vyhlásit program *Místo, kde žijeme* až v průběhu roku 2013. (Nadace VIA, © 2008b)

Nadace Partnerství

Nadace Partnerství byla založena v roce 1991 a za dobu své existence podpořila na 3 000 projektů částkou ve výši 280 milionů korun. Posláním této Nadace je pomáhat lidem, aby chránili a zlepšovali svoje životní prostředí. Nadační příspěvky jsou poskytovány neziskovým organizacím, školám, obecním úřadům i jednotlivcům po celé České republice a to v rámci těchto oblastí podpory:

- výsadba stromů a zeleně v krajině i ve městech;
- obnova a oživení veřejných prostranství;
- bezpečná doprava ve městech;
- bezpečné cesty do škol;

- rozvoj cyklistické dopravy a cykloturistiky;
- environmentální výchova a zapojování dětí do života v obci. (Nadace Partnerství, © 2008 – 2012b)

Svémi granty Nadace podporuje mnoho různých aktivit, ale v souvislosti s etapou vybudování parku je vhodný pouze *Malý grant*. Cílem tohoto grantu je podpořit zapojení širší veřejnosti do výsadby stromů, která přispěje ke zkvalitnění životního prostředí. Příjem žádostí v elektronické podobě, které se vkládají do systému Grantys je možný do 20. srpna 2012, kdy v rámci podzimní výsadby je možno získat grant v maximální výši 20 tis. Kč. (Nadace Partnerství, © 2008 – 2012a)

Financování návsi

Vhodnou možností, jak získat finanční prostředky na realizaci této etapy, se jeví již několikrát zmiňovaný Regionální operační program Střední Morava, v rámci kterého bude v měsíci červnu tohoto roku vyhlášena výzva pro fyzickou revitalizaci území. Další příležitost se obci nabízí v programu *Místo, kde žijeme* od Nadace VIA. Tyto dvě možnosti se od sebe odlišují jednak z hlediska data jejich vyhlášení, ale především v předpokládané výši finanční podpory, kdy Nadace VIA podporuje vybrané projekty částkami maximálně v řádech statisíců, které jsou obvykle nižší než půl milionu korun.

7.3.3 Vyhodnocení možností obce financování investičního záměru

Z hlediska rozvoje obce se jako nejvýhodnější způsob jeví možnost získání dotace na komplexní revitalizaci návsi z operačního programu Střední Morava. Důvodem finanční výhodnosti oproti realizaci jednotlivých etap je zejména časový nesoulad výzev u etapy *Galerie*, kdy předpokládána výzva na demolici stavby je v pozdějším termínu než výzva na samotnou výstavbu galerie. Tento časový nesoulad by pro obec znamenal uhradit celkové plánované náklady ve výši 750 tis. Kč na demolici objektu z vlastních zdrojů. Tato suma tvoří jednu třetinu z finančních prostředků vedených na bankovním účtu (ke konci roku 2011), což podle mého názoru představuje významnou část, která by pokryla požadavky na vlastní zdroje u níže mnou navržených investičních záměrů.

Pokud by obec projevila zájem o dotaci z výše zmíněného programu a byla se svou žádostí úspěšná, mohla by získat finanční podporu na komplexní revitalizaci návsi v maximální výši 14,025 milionů Kč a z vlastních zdrojů uhradit zbývající část (2,475 milionů Kč). Tuto

výši vlastních zdrojů by obec dokázala pokrýt z peněžních prostředků a provozního přebytku, který lze na základě vypracované analýzy odhadovat v roce 2012 opět v kladných hodnotách. Ale prostředky z tohoto dotačního titulu jsou ve většině případů vypláceny zpětně, tudíž by obec byla nucena využít cizích návratných zdrojů. Vhodnou volbou je, v této práci již uvedený, úvěr od České rozvojové banky, kdy by obec měla možnost splátky odložit až o tři roky a také úvěr předčasně splatit a to bez poplatku. Pokud by v rámci výzvy byly uvedeny podmínky žádosti o dotaci, které by znemožňovaly obci získat danou dotaci na revitalizaci návsi jako celku, tak se nabízí řešení v podobě rozdělení investičního záměru na jednotlivé etapy a zažádat o finanční prostředky od různých poskytovatelů. Realizace všech etap ovšem znamená pro obec vyšší požadavky na hodnotu vlastních zdrojů.

Komplexní řešení by dozajista vedlo k výraznému rozvoji obce Halenkov, ale také by mělo výrazný dopad na hospodaření této obce, protože se jedná o finančně náročnou investici. Z tohoto důvodu bych komplexní revitalizaci návsi nedoporučoval. Dalším důvodem je, že v současné době jsou v obci projekty, které mají vyšší prioritu. Jedná se o revitalizace hřbitova a bývalých armádních skladů, které nejsou plně dokončeny. V letošním roce je navíc plánována výstavba sportovního areálu, na kterou se obci podařilo získat dotaci ve výši 6 milionů korun z Regionálního operačního programu Střední Morava.

Na základě provedené analýzy hospodaření obce Halenkov a výše zmíněných záměrů, které jsou v současné době prioritní, navrhuji obci se zaměřit na vybrané etapy, které by výrazně nezatížily hospodaření této obce. Konkrétně se jedná o etapu *Dětské hřiště*, *Park* a *Galerie* (pouze demolice objektu bývalé prodejny stavebnin).

Při financování etapy *Dětské hřiště* navrhuji obci, aby začátkem roku 2013 podala žádost o grant u Nadace ČEZ, v rámci projektu Oranžové hřiště. Doporučoval bych žádat o částku ve výši 200 tis. Kč, která značí spoluúcast obce ve výši 50 tis. Kč (20 % z plánovaných nákladů této etapy).

Na demolici objektu bývalé prodejny stavebnin jsou plánovány náklady ve výši 750 tis. Kč, které by obec nemusela hradit plně ze svého, ale požádat o dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Výzvu na oblast podpory (6.5 Podpora regenerace urbanizované krajiny), do které spadá tato aktivita, předpokládám v příštím roce a obci doporučuji, aby ji v tomto případě využila. Hlavní výhody tohoto programu jsou v podobě průběžného financování a výše finanční podpory, která může dosáhnout až 90 % z uznatelných výdajů.

V případě úspěšné žádosti v maximální výši by vlastní zdroje obce byly zatíženy částkou ve výši 75 tis. Kč.

Při financování etapy *Park* bych doporučil využít stejnou oblast podpory jako v případě výše zmíněné demolice. Tato etapa je finančně nejnáročnější z jednotlivých aktivit, které navrhuji k realizaci. Ale při ideálním vyhodnocení dané žádosti, by obec musela zajistit ze svých zdrojů částku pouze ve výši 610 tis. Kč (10 % spoluúčast).

Následující tabulka (Tab. 32) podává souhrnný přehled o finanční náročnosti mnou navržených investičních záměrů, včetně zdrojů finanční podpory, v rámci které jsou jednotlivé výzvy předpokládány až v roce 2013.

Tab. 32. Navrhované investiční záměry a možnosti jejich financování v roce 2013.

Etapa	Předpokládané náklady (v tis. Kč)	Zdroj finanční podpory	Výše podpory (v tis. Kč)	Vlastní zdroje obce Halenkov (v tis. Kč)
Dětské hřiště	250,00	Nadace ČEZ	200,00	50,00
Demolice objektu	750,00	OPŽP	675,00	75,00
Park	6 100,00	OPŽP	5 490,00	610,00
Celkem	7 100,00	---	6 365,00	735,00

Zdroj: Vlastní zpracování.

Úpravy návsi a vybudování galerie nedoporučuji v současné době realizovat z důvodu, že tyto akce je možno financovat z Regionálního operačního programu Střední Morava. V rámci tohoto programu jsou finanční podpory vypláceny až zpětně, tudíž by obec musela na pokrytí těchto akcí čerpat úvěr, protože peněžní prostředky a provozní přebytek by v roce 2012 byly nedostačující. Tímto krokem by došlo k výraznému zatížení hospodaření obce a růstu hodnoty ukazatele dluhové služby. Dalším důvodem jsou i náklady, vyvolané těmito etapami, které zatíží rozpočet obce trvale a budou mít také dopad na snížení hospodářského výsledku (např. náklady na udržování vodního prvku, elektrická energie; Galerie - zaměstnanec, energie, náklady související s pořádáním výstav).

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo navrhnout vhodný způsob financování investičního záměru revitalizace návsi obce Halenkov.

Po vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 se rozšířily obcím možnosti, získání finančních prostředků na realizaci různých aktivit, o fondy EU. Obce, díky této finanční pomoci, mohou realizovat záměry, které by svými vlastními zdroji nedokázaly plně pokrýt. Zejména v posledních letech je patrný zájem o tuto možnost financování, kdy žádané finanční prostředky v daných programech výrazně převyšují sumu peněz alokovanou v těchto programech. Fondy EU a jejich české operační programy jsou důležitou součástí této práce, protože nabízejí nejvíce možností pro financování daného investičního záměru.

Teoretická část je zaměřena na teoretické poznatky, které souvisejí se zkoumanou problematikou. Tato část byla vypracována na základě informací z odborných monografií, internetových zdrojů a právních norem.

V praktické části se nejprve věnuji obci Halenkov a jejím socioekonomickým charakteristikám. Data získána z Českého statistického úřadu potvrzují, že v obci Halenkov dochází od roku 2006 k nárůstu počtu obyvatel, který způsobuje zejména přirozená migrace obyvatel, a to i přes vysokou nezaměstnanost v této obci. Následuje analýza hospodaření, na jejímž základě se domnívám, že obec Halenkov se svými prostředky nakládá hospodárně a ku prospěchu místních občanů i rozvoje obce. V posledních dvou letech sledovaného období využila obec jednak své přebytky z let předešlých, ale i cizí návratné zdroje a hospodařila s deficitním rozpočtem, který způsobily zejména významné investiční akce, zaměřené na zkvalitnění života v této obci (výstavba kanalizace, částečná revitalizace bývalých armádních skladů pohonných hmot, zateplení objektu MŠ a ZŠ).

Pro projektovou část jsem si zvolil investiční záměr (revitalizace návsi), který by také vedl k rozvoji daného území. Tento záměr jsem nejprve popsal a pro znázornění činností, které souvisejí s jeho realizací, jsem využil síťovou analýzu a metodu kritické cesty. Z vypracované síťové analýzy vyplývá, že dokončení realizace projektu, při zachování předpokládaných nákladů, je nejdříve možné za 319 dní od započetí první činnosti tohoto projektu. Poslední část byla věnována identifikování možností pro financování revitalizace návsi nejprve komplexně, a poté byl tento projekt rozdělen do jednotlivých etap, na které je možno získat finanční prostředky z různých dotačních programů.

Na základě provedené analýzy, ze které vyplývá, že je obec úvěrově zatížena až do roku 2014 a nedisponuje v současné době dostatečně vysokou sumou finančních prostředků na běžném účtu, nedoporučuji komplexní revitalizaci návsi, která je finančně náročná. Dalším důvodem je, že jsou v současné době v obci projekty, které mají vyšší prioritu pro svou realizaci. Navrhuji z daného komplexního řešení vybrat pouze etapy, které by výrazně nezatížily hospodaření obce, ale zároveň by vedly k rozvoji této obce. Jedná se o výstavbu dětského hřiště, demolici objektu bývalé prodejny stavebnin a vybudování parku. Pro získání finanční podpory na tyto tři investiční akce doporučuji v případě výstavby dětského hřiště podání žádosti o grant u Nadace ČEZ v projektu Oranžové hřiště. Při financování zbylých dvou akcí navrhuji využít možnosti, které nabízí Operační program Životní prostředí – oblast podpory 6.5 Podpora regenerace urbanizované krajiny. V případě úspěšných žádostí by došlo k zatížení vlastních zdrojů obce částkou 735 tis. Kč a byly by uskutečněny projekty v celkové hodnotě 7,1 milionů Kč.

V případě vypracování síťové analýzy pro tyto tři záměry by došlo ke zkrácení kritické cesty, protože by nebyla realizována instalace vodního prvku a také by došlo k významnému zkrácení doby realizace ostatních kritických činností.

V rámci této práce jsem navrhnul nejvhodnější způsob financování investičního záměru obce Halenkov, který odpovídá podmínkám doposud zveřejněných výzev.

V příštím roce nás čeká poslední rok programového období 2007 – 2013 pro možnost získání finančních prostředků z fondů EU. V dalším programovém období může dojít k zásadním změnám v možnostech čerpání finančních prostředků z těchto fondů, proto je důležité tento fakt neopomíjet a využít příležitosti, které v tomto období nabízejí.

Jsem rád, že jsem mohl v této práci využít znalosti získané během svého studia na UTB ve Zlíně a v některých částech navázat na svou bakalářskou práci. Výstavba dětského hřiště patřila v bakalářské práci mezi možná doporučení a nyní jsem měl možnost pro tento záměr navrhnout vhodný způsob finanční podpory, aby se mohla uskutečnit jeho realizace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Akademické práce:

VACHALA, Lukáš, 2010. *Analýza hospodaření obce Halenkov*. Zlín. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati, Fakulta managementu a ekonomiky, Ústav financí a účetnictví. Vedoucí práce Eliška Pastuszková.

Monografické publikace:

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČEBIŠOVÁ, Taisia et al, 1996. *Obec: postavení, správa, činnost*. Praha: ISV. ISBN 80-858-6619-6.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, Alena MAAYTOVÁ et al, 2010. *Veřejné finance*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-497-0.

HRABALOVÁ, Simona, 2004. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3356-8.

KOLČAVOVÁ, Alena, 2010. *Kvantitativní metody v rozhodování: studijní pomůcka pro distanční studium*. 4. upr. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. ISBN 978-80-7318-950-1.

Kolektiv autorů a konzultantů, 1995 cit. podle ČEBIŠOVÁ, Taisia et al, 1996. *Obec: postavení, správa, činnost*. Praha: ISV. ISBN 80-858-6619-6.

NAHODIL, František et al, 2009. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-162-5.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 1997. *Místní rozpočty*. Praha: VŠE Praha. ISBN 80-707-9704-5.

PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-807-3576-141.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2789-9.

PŘICHYSTAL, Aleš, 2008. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L. ISBN 978-80-86757-94-0.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN, 2009. *Veřejná správa a finance*. Boskovice: Albert. ISBN 978-80-7326-162-7.

Internetové zdroje:

BŘEŇ, Jan, 2010a. *Hospodaření obce: Obecní majetek – historické základy ekonomické podstaty obcí IV*. Deník veřejné správy [online]. [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6415440>.

BŘEŇ, Jan, 2010b. *Základní principy hospodaření obce I*. Deník veřejné správy [online]. [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6432524>.

Co je Natura 2000, 2006. *Natura 2000* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=2102&akce=&ssHledat=>.

Grantová pravidla, © 2012a. *Nadace ČEZ* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.nadacecez.cz/cs/granty/grantova-pravidla.html>.

Historie obce Halenkov, © 2010a. *Halenkov: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.halenkov.cz/o-obci-historie>.

Informace o fondech EU, [2007]. *Fondy Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>.

Kdo jsme, © 2008a. *Nadace VIA* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/cz/o-nadaci/kdo-jsme>.

Komárek, Eduard, [2008]. *V novém roce nové rozdělení daní pro obce*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/v-novem-roce-nove-rozdeleni-dani-pro-obce.aspx>

Krajská správa ČSÚ ve Zlíně: Města a obce, 2011. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/mesta_a_obce.

Malé granty, © 2008 – 2012a. *Nadace Partnerství* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/stromzivota/male-granty>.

Mapa území MAS, [2007]. *Místní akční skupina Valašsko - Horní Vsacko* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.masvhv.cz/cz/4-mapa-uzemi-mas.html>.

Mapy Google, © 2012. *Google* [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://maps.google.cz/>

Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí ČR, 2012. *Programový dokument OPŽP pro období 2007 – 2013*. [elektronický dokument]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/42/12802-pd_opzp_unor_2012.pdf.

Místo, kde žijeme (2012), © 2008b. *Nadace VIA* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/misto-kde-zijeme-2012>.

Monitoring hospodaření obcí, © 2005a. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_monitoring_hospodareni_obci.html.

Národní orgán pro koordinaci, [2007]. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013* [elektronická příručka]. [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Publikace/Publikace-Abeceda-fondu-EU-2007-2013>.

Naše sdružení, [2007a]. *Místní akční skupina Valašsko - Horní Vsacko* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.masvhv.cz/cz/2-nase-sdruzeni.html>.

O nadaci, © 2012b. *Nadace ČEZ* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.nadacecez.cz/cs/o-nadaci.html>.

O Nadaci Partnerství, © 2008 – 2012b. *Nadace Partnerství* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/o-nadaci>.

O obci Halenkov, © 2010b. *Halenkov: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.halenkov.cz/o-obci>.

Oranžové hřiště, © 2012c. *Nadace ČEZ* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.nadacecez.cz/cs/projekty/oranzove-hriste.html>.

Podpis Memorand o porozumění s Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem, 2011. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_62745.html?year=2011.

Podpora obnovy a rozvoje venkova, [2011]. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-rozvoje-regionu-v-roce-2012/Podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova>.

Projekty, © 2012d. *Nadace ČEZ* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.nadacecez.cz/cs/projekty.html>.

Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, 2012. *Prováděcí dokument: Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava* [elektronický dokument]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.rr-strednimorava.cz/file/2602_1_1/download/.

Regulace zadluženosti obcí a krajů - ukazatel dluhové služby, © 2005b. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ver_rozpocety_12197.html?year=2008.

Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, [2012]. *Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>.

Stručně o OP Životní prostředí, [2007]. *Operační program Životní prostředí* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>.

Úvěr z Regionálního rozvojového fondu, © 2004. *Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s.* [online]. [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: <http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby/uver-z-regionalniho-rozvojoveho-fondu>

Právní normy:

ČESKO, 1993. *Ústava České republiky*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Částka 1, s. 3-16. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22427>.

ČESKO, 2000. *Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení)*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Částka 38, s. 1737-1764. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>.

ČESKO, 2000. *Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Částka 73, s. 3557-3567. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3461>.

ČESKO, 2002. *Vyhláška Ministerstva financí č. 323 ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Částka 118, s. 6909-6966. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3937>.

ČESKO, 2009. *Vyhláška Ministerstva financí č. 410 ze dne 11. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Částka 133, s. 6854-6930. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5600>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BÚ	bankovní účet
ČR	Česká republika
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
JÚJ	jmění účetní jednotky
MASVHV	místní akční skupina Valašsko Horní-Vsacko
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MV	movité věci
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek
OP	operační program
OPŽP	Operační program Životní prostředí
PO	právnícká osoba
pohl.	pohledávka
RH	rozpočtové hospodaření
ROP	regionální operační program
SF	strukturální fondy
SIMU	soustava informativních a monitorujících ukazatelů
SR	schválený rozpočet

UR	upravený rozpočet
ÚJ	účetní jednotka
ÚRH	účty rozpočtového hospodaření
UTB	Univerzita Tomáše Bati
VH	výsledek hospodaření
ZŠ	základní škola

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf č. 1. Nezaměstnanost v obci Halenkov 2005 – 2011. ....</i>	36
<i>Graf č. 2. Struktura aktiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011. ....</i>	39
<i>Graf č. 3. Struktura pasiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011. ....</i>	43
<i>Graf č. 4. Srovnání skutečných příjmů a výdajů obce Halenkov. ....</i>	48
<i>Graf č. 5. Struktura plnění skutečných příjmů. ....</i>	50
<i>Graf č. 6. Vývoj daňových příjmů v letech 2007 – 2011. ....</i>	51
<i>Graf č. 7. Vývoj nedaňových příjmů za léta 2007 – 2011. ....</i>	53
<i>Graf č. 8. Vývoj kapitálových příjmů v letech 2007 – 2011. ....</i>	54
<i>Graf č. 9. Vývoj přijatých dotací za léta 2007 – 2011. ....</i>	56
<i>Graf č. 10. Struktura čerpání výdajů v letech 2007 – 2011. ....</i>	57
<i>Graf č. 11. Vývoj čerpání běžných výdajů v letech 2007 – 2011. ....</i>	58
<i>Graf č. 12. Vývoj čerpání kapitálových výdajů v letech 2007 – 2011. ....</i>	59

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Rozpočtová soustava ČR. ....</i>	18
<i>Obr. 2. Rozpočtový proces na příkladu obce v České republice.....</i>	20
<i>Obr. 3. Obec Halenkov a její znak. ....</i>	33
<i>Obr. 4. Území působnosti MASVHV. ....</i>	34
<i>Obr. 5. Obecná charakteristika činnosti projektu. ....</i>	64
<i>Obr. 6. Hranově ohodnocený síťový graf. ....</i>	68
<i>Obr. 7. Specifikace problému.....</i>	69
<i>Obr. 8. Zadání návaznosti činností a dob trvání. ....</i>	69
<i>Obr. 9. Výsledná tabulka z programu WinQSB. ....</i>	70
<i>Obr. 10. Kritické činnosti projektu. ....</i>	70
<i>Obr. 11. Uzlově ohodnocený síťový graf. ....</i>	71

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Výpočet ukazatele dluhové služby.....</i>	26
<i>Tab. 2. Operační programy na období 2007 – 2013. ....</i>	30
<i>Tab. 3. Vývoj počtu obyvatel Halenkova dle pohlaví a věku v letech 2005 – 2010. ....</i>	35
<i>Tab. 4. Vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel v letech 2005 – 2010.....</i>	35
<i>Tab. 5. Vývoj počtu narozených a zemřelých obyvatel v letech 2005 – 2010. ....</i>	36
<i>Tab. 6. Struktura aktiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011. ....</i>	38
<i>Tab. 7. Struktura stálých aktiv (v tis. Kč). ....</i>	39
<i>Tab. 8. Struktura oběžných aktiv (v tis. Kč). ....</i>	41
<i>Tab. 9. Struktura pasiv obce Halenkov v letech 2007 – 2011.....</i>	43
<i>Tab. 10. Struktura vlastních zdrojů (v tis. Kč). ....</i>	44
<i>Tab. 11. Struktura cizích zdrojů (v tis. Kč). ....</i>	46
<i>Tab. 12. Vyrovnanost schváleného rozpočtu (v tis. Kč). ....</i>	47
<i>Tab. 13. Vyrovnanost skutečného rozpočtu (v tis. Kč). ....</i>	48
<i>Tab. 14. Plnění rozpočtu příjmů (v tis. Kč). ....</i>	49
<i>Tab. 15. Plnění rozpočtu příjmů (v %). ....</i>	49
<i>Tab. 16. Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč). ....</i>	49
<i>Tab. 17. Plnění daňových příjmů (v tis. Kč). ....</i>	51
<i>Tab. 18. Plnění nedaňových příjmů (v tis. Kč). ....</i>	52
<i>Tab. 19. Plnění kapitálových příjmů (v tis. Kč). ....</i>	53
<i>Tab. 20. Plnění přijatých dotací (v tis. Kč). ....</i>	54
<i>Tab. 21. Čerpání rozpočtu výdajů (v tis. Kč). ....</i>	56
<i>Tab. 22. Čerpání rozpočtu výdajů (v %). ....</i>	56
<i>Tab. 23. Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč). ....</i>	57
<i>Tab. 24. Čerpání běžných výdajů (v tis. Kč). ....</i>	58
<i>Tab. 25. Čerpání kapitálových výdajů (v tis. Kč). ....</i>	59
<i>Tab. 26. Ukazatel autarkie v letech 2010 – 2011. ....</i>	60
<i>Tab. 27. Ukazatel běžné likvidity v letech 2007 – 2011.....</i>	61
<i>Tab. 28. Ukazatel dluhové služby v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč). ....</i>	62
<i>Tab. 29. Provozní přebytek v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč). ....</i>	62
<i>Tab. 30. Činnosti projektu revitalizace a jejich charakteristika.....</i>	66
<i>Tab. 31. Časové charakteristiky a rezervy jednotlivých činností projektu. ....</i>	67

Tab. 32. Navrhované investiční záměry a možnosti jejich financování v roce 2013. 82

SEZNAM PŘÍLOH

- P I   Nezaměstnanost v obci Halenkov v letech 2005 – 2011
- P II   Aktiva v letech 2007 – 2009
- P III   Aktiva v letech 2010 – 2011
- P IV   Pasiva v letech 2007 – 2009
- P V   Pasiva v letech 2010 – 2011
- P VI   Fotografie území plánovaného investičního záměru

PŘÍLOHA P I: NEZAMĚSTNANOST V OBCI HALENKOV V LETECH 2005 – 2011

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
2005	17,1%	17,2%	17,5%	18,1%	16,9%	16,7%	17,1%	17,4%	16,9%	15,7%	15,8%	16,3%
2006	16,6%	16,2%	16,9%	17,6%	16,7%	16,3%	16,1%	15,7%	15,9%	15,2%	16,2%	16,0%
2007	15,6%	14,7%	14,4%	12,9%	11,5%	12,0%	12,0%	11,5%	9,7%	8,8%	8,7%	9,0%
2008	9,6%	8,7%	9,1%	9,3%	8,9%	9,1%	10,0%	10,1%	10,0%	9,5%	9,9%	11,0%
2009	12,5%	13,2%	14,1%	14,5%	15,6%	15,6%	16,7%	17,1%	17,4%	17,8%	18,1%	19,2%
2010	20,3%	20,3%	19,2%	16,9%	15,3%	15,3%	15,4%	15,0%	14,8%	14,3%	14,6%	18,7%
2011	19,3%	18,1%	16,8%	15,3%	13,7%	13,1%	13,5%	13,9%	13,4%	12,8%	12,6%	13,8%

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2012. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P II: AKTIVA V LETECH 2007 – 2009

Položka	Rok		
	2007	2008	2009
AKTIVA CELKEM	212 594 547,75	227 715 852,20	228 776 619,73
Stálá aktiva	206 354 368,60	220 600 890,49	221 011 205,02
Dlouhodobý nehmotný majetek	99 330,50	261 765,50	91 000,50
Drobný DNM	67 200,50	67 200,50	91 000,50
Ostatní DNM	32 130,00	170 765,00	0,00
Nedokončený DNM	0,00	23 800,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek	200 569 038,10	214 653 124,99	215 234 204,52
Pozemky	23 025 732,00	22 890 082,50	22 891 278,60
Umělecká díla a předměty	1 037 753,00	1 037 753,00	1 045 413,00
Stavby	156 084 604,66	175 159 774,70	175 438 352,83
Samostatné MV a soubory MV	4 540 726,30	6 313 253,30	6 297 791,30
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	3 642 875,75	4 003 810,60	3 954 087,99
Nedokončený DHM	12 010 259,39	5 021 363,89	5 607 280,80
Poskytnuté zálohy na DHM	227 087,00	227 087,00	0,00
Dlouhodobý finanční majetek	5 686 000,00	5 686 000,00	5 686 000,00
Maj. účasti v osobách s rozh. vlivem	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	5 486 000,00	5 486 000,00	5 486 000,00
Oběžná aktiva	6 240 179,15	7 114 961,71	7 765 414,71
Zásoby	391 245,05	479 727,20	440 696,85
Materiál na skladě	379 440,25	477 460,25	438 447,75
Zboží na skladě	11 804,80	2 266,95	2 249,10
Pohledávky	1 515 268,50	1 348 682,00	1 111 095,17
Odběratelé	0,00	0,00	360 334,00
Poskytnuté provozní zálohy	780 431,00	642 920,00	673 842,17
Pohledávky za rozpočtové příjmy	381 129,50	369 608,00	18 400,00
Ostatní pohledávky	313 054,00	313 054,00	0,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	0,00	21 519,00
Pohledávky za zaměstnanci	40 654,00	23 100,00	25 100,00
Jiné pohledávky	0,00	0,00	11 900,00
Finanční majetek	2 024,50	23 918,00	17 156,00
Ceniny	2 024,50	23 918,00	17 156,00
Účty rozpočtového hospodaření	4 331 641,10	5 262 634,51	6 196 466,69
Základní běžný účet	4 331 641,10	5 262 634,51	5 796 466,69
Poskytnuté přechodné výpomoci MŠ	0,00	0,00	400 000,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2009. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P III: AKTIVA V LETECH 2010 – 2011

Položka	Rok	
	2010	2011
AKTIVA CELKEM	267 033 640,38	243 279 377,75
Stálá aktiva	242 668 055,24	207 980 048,96
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 272 600,00	2 067 532,00
Ostatní DNM	873 000,00	831 532,00
Nedokončený DNM	399 600,00	1 236 000,00
Dlouhodobý hmotný majetek	235 298 225,61	199 932 545,19
Pozemky	24 058 533,60	24 284 753,10
Kulturní předměty	1 043 013,00	1 043 013,00
Stavby	175 185 328,83	146 743 163,41
Samostatné MV a soubory MV	9 208 774,30	4 775 247,30
Nedokončený DHM	25 802 575,88	23 086 368,38
Dlouhodobý finanční majetek	5 686 000,00	5 686 000,00
Maj. účasti v osobách s rozh. vlivem	200 000,00	200 000,00
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	5 486 000,00	5 486 000,00
Dlouhodobé pohledávky	411 229,63	293 971,77
Poskytnuté návratné finanční výpomoci	406 229,63	288 971,77
Poskytnuté zálohy	5 000,00	5 000,00
Oběžná aktiva	24 365 585,14	35 299 328,79
Zásoby	313 916,50	217 819,00
Materiál na skladě	305 096,50	209 959,00
Zboží na skladě	8 820,00	7 860,00
Krátkodobé pohledávky	22 286 906,55	32 811 815,33
Odběratelé	468 290,69	462 125,90
Poskytnuté zálohy	753 382,53	764 028,90
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	92 778,00	16 800,00
Pohledávky za zaměstnanci	8 000,00	21 838,00
Daň z přidané hodnoty	107 724,00	0,00
Pohledávky za státním rozpočtem	1 236 000,00	1 226 908,00
Náklady příštích období	0,00	1 390,00
Dohadné účty aktivní	19 348 302,10	30 318 724,53
Ostatní pohledávky	272 429,23	0,00
Krátkodobý finanční majetek	1 764 762,09	2 269 694,46
Základní běžný účet	1 748 981,09	2 249 420,46
Ceniny	15 781,00	20 274,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2010 – 2011. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P IV: PASIVA V LETECH 2007 – 2009

	Rok		
	2007	2008	2009
PASIVA CELKEM	212 594 547,75	227 715 852,20	228 776 619,73
Vlastní zdroje	205 300 013,95	221 237 915,02	222 827 320,86
Majetkové fondy	206 336 714,95	220 600 890,49	220 836 205,02
Finanční a peněžní fondy	136 498,00	125 504,00	113 475,00
Zdroje krytí rozp. hospodaření	162 000,00	54 000,00	0,00
Výsledek hospodaření	-1 335 199,00	457 520,53	1 877 640,84
Cizí zdroje	7 294 533,80	6 477 937,18	5 949 298,87
Krátkodobé závazky	1 224 726,80	1 318 130,18	1 689 491,87
Dodavatelé	321 620,80	219 709,18	297 844,61
Přijaté zálohy	609 860,00	782 437,00	1 053 036,26
Zaměstnanci	56 304,00	94 513,00	81 325,00
Závazky ze soc. zabezp. a zdr. poj.	102 218,00	93 797,00	101 056,00
Ostatní přímé daně	35 139,00	30 022,00	32 391,00
Jiné závazky	99 585,00	97 652,00	123 839,00
Bankovní úvěry a půjčky	6 069 807,00	5 159 807,00	4 259 807,00
Dlouhodobé bankovní úvěry	6 069 807,00	5 159 807,00	4 259 807,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2007 – 2009. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P V: PASIVA V LETECH 2010 – 2011

	Rok	
	2010	2011
PASIVA CELKEM	267 033 640,38	243 279 377,75
Vlastní zdroje	243 801 628,78	202 969 816,29
Jmění účetní jednotky a upravující položky	237 519 077,79	189 565 552,97
Jmění účetní jednotky	180 612 999,86	189 507 021,70
Dotace na pořízení dlouhodobého majetku	61 010 119,92	63 688 066,42
Oceňovací rozdíly při změně metody	-4 104 041,99	-63 839 027,15
Jiné oceňovací rozdíly	0,00	209 492,00
Fondy účetní jednotky	127 162,00	121 915,00
Ostatní fondy	127 162,00	121 915,00
Výsledek hospodaření	6 155 388,99	13 282 348,32
Výsledek hospodaření běžného účetního období	6 155 388,99	7 126 959,33
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	0,00	6 155 388,99
Cizí zdroje	23 232 011,60	40 309 561,46
Dlouhodobé závazky	4 360 440,72	6 308 992,72
Dlouhodobé úvěry	3 359 807,00	5 339 307,00
Přijaté návratné finanční výpomoci	1 000 633,72	857 685,72
Ostatní dlouhodobé závazky	0,00	112 000,00
Krátkodobé závazky	18 871 570,88	34 000 568,74
Dodavatelé	254 418,81	384 416,32
Krátkodobé přijaté zálohy	1 042 346,56	1 061 643,39
Zaměstnanci	200 854,00	170 385,00
Zúčtování s institucemi SZ a ZP	103 532,00	100 387,00
Jiné přímé daně	35 024,00	30 466,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	162 139,00
Závazky k územním rozpočtům	9 465,00	10 155,00
Přijaté zálohy na dotace	16 096 057,40	30 296 397,03
Dohadné účty pasivní	1 129 873,11	1 784 580,00

Zdroj: Účetní výkazy obce 2010 – 2011. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P VI: FOTOGRAFIE ÚZEMÍ PLÁNOVANÉHO INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU

Zdroj: Google, © 2012. Vlastní úpravy.